

2022/0365(COD)

24.7.2023

ARVAMUS

Esitaja: transpordi- ja turismikomisjon

Saaja: keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon

mis käsitleb ettepanekut võtta vastu Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning millega tunnistatakse kehtetuks määrused (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 (COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD))

Arvamuse koostaja: Marian-Jean Marinescu

PA_Legam

LÜHISELGITUS

EURO 7 standard hakkab kehtima kõigile mootorsõidukitele, seades piirnormid heitgaasidega mitteseotud heitmetele, sealhulgas pidurite ja rehvide tahketele osakestele, vähendamaks ELis müüdavatest uutest mootorsõidukitest tulenevat õhusaastet, et vastata Euroopa rohelise kokkuleppe nullsaaste eesmärgile. Kuigi ettepanek aitab oluliselt parandada õhu kvaliteeti ja saavutada liidu keskkonnaeesmärke, tähendab selle rakendamine ka suurt hulka investeeringuid kõigi sõidukitootjate (kerge- ja raskesõidukite tootjate) jaoks, samuti kogu komponentide ja eraldi seadmestike (rehvid ja pidurid) tööstusele, mille kulud tõenäoliselt kanduvad üle tarbijatele.

Oma mõjuhindangus hindab Euroopa Komisjon sõiduauto hinnatõusuks maksimaalselt 150 eurot, samas kui autotööstuse hinnangul on hinnatõus 2 000 eurot. Oluline erinevus on ka raskesõidukite kohta tehtud hinnangutes. Arvestades hinnatõusu on oodata, et rohkem kui 250 miljonit sõidukit (nii kerge- kui ka raskesõidukit), mis on praegu ELis kasutusel, jäävad kasutusse ka pärast Euro 7 jõustumist. Nende sõidukite jaoks ei ole CO₂ heitkoguste vähendamiseks muud võimalust kui kasutada alternatiivkütuseid. Õigusraamistik peab ergutama tööstust investeerima vähim saastavaid alternatiivkütuseid käsitlevasse teadus- ja arendustegevusse ning soodustama nende kütuste suuremahulist tootmist, et tagada autode kasutamiseks vajalik kogus ja taskukohasus.

Siiski tuleb rõhutada, et CO₂ heitkoguse ja muude heitkoguste (need, mida määrab Euro 7 standard) vähendamist ei saa käsitleda eraldi. Need on omavahel seotud, kuna lõplik poliitiline eesmärk on saavutada pakettis „Eesmärk 55“ seatud eesmärk vähendada CO₂ heitkoguseid 2030. aastaks 55 % võrra. Euroopa seadusandlus peab kohanema selle olukorraga, vastasel juhul toodetakse Euroopas tehnoloogiliselt ja konkurentsivõimeliselt iganenud tooteid.

Kõiki neid asjaolusid arvesse võttes on transpordi- ja turismikomisjoni arvamuse koostaja eesmärgiks tagada tasakaal ja proportsionaalsus ettepaneku keskkonnakasu ja sotsiaalmajanduslike kulude vahel, mis tagab ühelt poolt kõrge õhukvaliteedi meie kodanikele, aga teiselt poolt ka Euroopa tööstusele võimaluse rakendada neid eeskirju mõistliku aja jooksul minimaalsete võimalike investeeringute ja negatiivsete tagajärgedega nende konkurentsivõimele ning vältida olulisi hinnatõuse, mis piiraksid liikuvust, keskmise tarbija võimalust autot soetada, samuti transpordihindade ja juba enneolematult kõrge inflatsiooni tõusu liidus.

Arvamuse olulisemad punktid

1. Ajastus

Komisjon peab maksimaalselt ühe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast vastu võtma rakendusaktid ja delegeeritud õigusaktid.

Määrus hakkab kehtima kolm aastat pärast vastavate rakendus- ja delegeeritud õigusaktide jõustumist uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite ja komponentide ning eraldi seadmestike kohta, välja arvatud rehvid ja pidurid, nende sõidukite jaoks ja viis aastat pärast vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumist uute M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite ja komponentide ning eraldi seadmestike kohta, välja arvatud rehvid ja pidurid,

nende sõidukite ning O₃- ja O₄-kategooria haagiste jaoks.

2. Katsetamismeetodid, mis sarnanevad Euro 6/VI standarditele ja põhinevad väljakujunenud tehnoloogial ja meetodikal, et tagada õigeaegne rakendamine.

3. Tehnoloogiliselt neutraalne lähenemisviis. Uue sõidukikategooria „CO₂-neutraalse kütusega sõiduk“ lisamine.

4. Komplekssuse, haldus- ja rakenduskulude vähendamine tootjate ja ametivõimude jaoks. Paindlikkus väike- ja eriti väikeste tootjate jaoks.

5. Rehvid. Ühtlustamine ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) rehvikulumise töörühma tehtud tööga.

6. Pidurid. Katsemeetodid on kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga, vähendades menetluste keerukust.

7. Akud. Uus „aku tööaja“ definitsioon – veoaku tööaeg, mõõdetuna selle sertifitseeritud energiaseisundi (SOCE) ja sertifitseeritud sõiduulatuse seisundi (SOCR) järgi.

9. Andurid ja heitkoguste mõõtmine. Sätte kohaselt ei tohi seotud meeldetuletusmeede vähendada liiklusohutust ega piirata liikuvust.

10. Kasutusea nõuded kehtivad ainult sõiduki tavakasutuse korral.

MUUDATUSETTEPANEKUD

Transpordi- ja turismikomisjon palub vastutaval keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonil võtta arvesse järgmist:

Muudatusettepanek 1

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1

Komisjoni ettepanek

(1) Siseturg on ala, kus peab olema tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Selleks **kehtestati Euroopa Parlamendi ja nõukogu** määrusega (EL) 2018/858⁴³ terviklik mootorsõidukite, haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus-

Muudatusettepanek

(1) Siseturg on ala, kus peab olema tagatud kaupade, isikute, teenuste ja kapitali vaba liikumine. Selleks **tuleks kehtestada käesoleva** määrusega terviklik mootorsõidukite, haagiste ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus- ja turujärelevalvesüsteem, **säilitades samal ajal ELi kodanike liikuvusõigused, nende**

ja turujärelevalvesüsteem.

õiguse vabalt valida kasutatava auto/mootori tüüp, samuti isiklike autode taskukohasuse kodanikele, konkurentsivõime ja töökohad selles valdkonnas, säilitades samal ajal ELi kodanike õiguse puhtale ja tervislikule õhule.

⁴³ *Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/858 mootorsõidukite ja mootorsõidukite haagiste ning nende jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta, ning millega muudetakse määruseid (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2007/46/EÜ (ELT L 151, 14.6.2018, lk 1).*

Muudatusettepanek 2

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1a) Kergsõidukite ning mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnituse testimismeetodi nõuded seoses raskete kaubaveokite ja busside heitega, sealhulgas juba reguleeritud ainete katsetamise püürtingimused, peaksid jääma nõueteks, mis on sätestatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 595/2009 (mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust).

Muudatusettepanek 3

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 1 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(1b) Käesoleva määrusega reguleeritakse kergsõidukite ning mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnituse testimismeetodi nõudeid seoses raskete kaubaveokite ja busside uute ainete heitega. Testimismeetod peab siiski olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 595/2009 (mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust). Selleks et tootjatel oleks piisavalt aega uue testimismeetodi väljatöötamiseks ja rakendamiseks, nähakse uute ainete reguleerimiseks ette täiendavad kaks aastat.

Muudatusettepanek 4

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 2

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(2) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega (edaspidi „heitealane tüübikinnitus“) peaksid jääma ühtlustatuks, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ning kõigis liikmesriikides ühine

(2) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega (edaspidi „heitealane tüübikinnitus“) peaksid jääma ühtlustatuks, et tagada siseturu nõuetekohane toimimine ning kõigis liikmesriikides ühine

keskkonna- ja tervisekaitse *kõrge* tase.

keskkonna- ja tervisekaitse *ambitsioonikas* tase ning aidata kaasa õhukvaliteedi parandamisele. Euro 7 kui osa ELi tegevuskavast „Õhu, vee ja pinnase nullsaaste suunas“ peaks samuti aitama kaasa sotsiaalsele ja rohepöördele, et saavutada kliimanetraalsus hiljemalt 2050. aastaks (roheline kokkulepe);

Muudatusettepanek 5

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4

Komisjoni ettepanek

(4) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega („heitealane tüübikinnitus“) on praegu sätestatud kahes määrukses, mida kohaldatakse vastavalt kergsõidukite ja raskesõidukite heitealase tüübikinnituse suhtes, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrukses (EÜ) nr 715/2007 (Euro 6)⁴⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrukses (EÜ) nr 595/2009 (Euro VI)⁴⁵. ***Kaks määrust võeti vastu seetõttu, et raskesõidukite heitkoguseid kontrolliti mootori katsetamise põhjal, samal ajal kui kergsõidukite puhul oli aluseks kogu sõiduki katsetamine. Sellest ajast alates on välja töötatud meetodid, mis võimaldavad katsetada nii kergsõidukeid kui ka raskesõidukeid maanteel. Seetõttu ei ole enam vaja tugineda tüübikinnituse andmisel mootori katsetamisele.***

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007,

Muudatusettepanek

(4) Mootorsõidukite, mootorite ja varuosade tüübikinnituse tehnilised nõuded seoses heitkogustega („heitealane tüübikinnitus“) on praegu sätestatud kahes määrukses, mida kohaldatakse vastavalt kergsõidukite ja raskesõidukite heitealase tüübikinnituse suhtes, st Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrukses (EÜ) nr 715/2007 (Euro 6)⁴⁴ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrukses (EÜ) nr 595/2009 (Euro VI)⁴⁵.

⁴⁴ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2007. aasta määrus (EÜ) nr 715/2007, mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust (ELT L 171, 29.6.2007,

lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

Muudatusettepanek 6

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 4 a (uus)

Komisjoni ettepanek

lk 1).

⁴⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuni 2009. aasta määrus (EÜ) nr 595/2009, mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 715/2007 ja direktiivi 2007/46/EÜ ning tunnistatakse kehtetuks direktiivid 80/1269/EMÜ, 2005/55/EÜ ja 2005/78/EÜ (ELT L 188, 18.7.2009, lk 1).

Muudatusettepanek

(4a) Tüübikinnituse nõuded uutele C1-, C2- ja C3-klassi rehvidele on sätestatud üldises ohutuse määrukses ((EL) 2019/2144). Sellest tulenevalt täiendab käesolev määrus neid tehnilisi nõudeid (mis peaksid jääma uue rehvi tüübikinnituse aluseks) rehvide kulumise nõuetega.

Muudatusettepanek 7

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 5

Komisjoni ettepanek

(5) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 sätestatud nõuete koondamine ühte määruksesse peaks tagama nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitealase tüübikinnituse süsteemi sisemise sidususe, võimaldades samal ajal selliste sõidukite jaoks erinevaid heite piirnorme.

Muudatusettepanek

(5) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 sätestatud nõuete koondamine ühte määruksesse peaks tagama nii kergsõidukite kui ka raskesõidukite heitealase tüübikinnituse süsteemi sisemise sidususe, võimaldades samal ajal selliste sõidukite jaoks erinevaid heite piirnorme ***ja järgides samu testimise menetlusi.***

Muudatusettepanek 8

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 6

Komisjoni ettepanek

(6) Lisaks võeti praegused heite piirnormid vastu kergsõidukitele 2007. aastal ja raskesõidukitele 2009. aastal. Mõlemad heite piirnormid võeti vastu tol ajal kättesaadava tehnoloogia alusel. Sellest ajast alates on tehnoloogia arenenud ja praeguste tehnoloogiate kombineerimisel saavutatud heitkoguste tase on palju madalam kui üle 15 aasta tagasi saavutatud tase. ***See tehnoloogiline areng peaks kajastuma heite piirnormides, mis põhinevad uusimal olemasoleval tehnoloogial ja teadmistel saastekontrolli kohta ning kehtivad kõigi asjakohaste saasteainete suhtes.***

Muudatusettepanek 9

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 7

Komisjoni ettepanek

(7) Samuti on vaja vähendada keerukust, haldus- ja rakenduskulusid tootjate ja ametiasutuste jaoks ning tagada Euro heitenormide tulemuslik ja tõhus rakendamine. ***Lihtsustamine saavutatakse sellega, et kaotatakse Euro 6 ja Euro VI raames kehtinud piirnormide ja katsete erinevad kohaldamise alguskuupäevad, kaotatakse mitmekordsed ja keerulised heitkoguste katsed, kui neid ei ole vaja, viidatakse vajaduse korral kehtivate ÜRO eeskirjade kohastele standarditele ning tagatakse ühtlustatud ja järjepidevad menetlused ja katsed heitealase tüübikinnituse eri etappide jaoks.***

Muudatusettepanek

(6) Lisaks võeti praegused heite piirnormid vastu kergsõidukitele 2007. aastal ja raskesõidukitele 2009. aastal. Mõlemad heite piirnormid võeti vastu tol ajal kättesaadava tehnoloogia alusel. Sellest ajast alates on tehnoloogia arenenud ja praeguste tehnoloogiate kombineerimisel saavutatud heitkoguste tase on palju madalam kui üle 15 aasta tagasi saavutatud tase.

Muudatusettepanek

(7) Samuti on vaja vähendada keerukust, haldus- ja rakenduskulusid tootjate ja ametiasutuste jaoks ning tagada Euro heitenormide tulemuslik ja tõhus rakendamine.

Muudatusettepanek 10

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8

Komisjoni ettepanek

(8) Selleks et tagada ***nii*** kergsõidukite ***kui ka raskesõidukite*** heitkoguste piiramine realses elus, tuleb sõidukeid katsetada ***mitte ainult laboris, vaid ka reaalses kasutustingimustes, kus on kehtestatud minimaalsed piirangud, piirid ja muud sõidunõuded.***

Muudatusettepanek

(8) Selleks et tagada kergsõidukite ***summutitoru*** heitkoguste piiramine realses elus, tuleb sõidukeid katsetada ***piirangute, piiride ja muude sõidunõuetega, mis on statistiliselt representatiivsed ja erapooletud.***

Muudatusettepanek 11

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 8 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(8a) Tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste tulemuslikkust näidatakse sõidukite katsetamisega maanteel, kasutades nende tavapärasest sõiduviisi tavapäraustes tingimustes ja tavapärase kasuliku koormusega. Tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katse peab olema tüüpiline sõidukitele, mida kasutatakse reaalsetel sõidumarsruutidel avalikel teedel nende tavapärase koormaga. Sõiduki vastavustõenduse katsetulemuse puhul ei võeta arvesse heitenäitajaid mittetüüpilise ja ettekavatsetud tulemusega sõidu ajal.

Muudatusettepanek 12

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 9

Komisjoni ettepanek

(9) *Maanteel kasutatavate sõidukite heitkoguste mõõtmiseks kasutatavate mobiilsete heitemõõtmisseadmete täpsus on pärast nende kasutuselevõttu märkimisväärselt paranenud. Seepärast on asjakohane võtta heite piirnormide aluseks sellised maanteel tehtavad mõõtmised ja seetõttu ei ole maanteekatsetuste puhul enam vaja kasutada vastavustegureid.*

Muudatusettepanek 13

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 10**

Komisjoni ettepanek

(10) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 nõutakse, et sõidukid vastaksid heitkoguste piirnormidele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, mis ei vasta enam sõidukite keskmisele kasutuseale. Seepärast on asjakohane kehtestada vastupidavusnõuded, mis kajastavad sõidukite keskmist eeldatavat kasutusega liidus.

Muudatusettepanek 14

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 11**

Komisjoni ettepanek

(11) Praegu on olemas tehnoloogiad, mida kasutatakse laialdaselt kogu maailmas ning mis piiravad kütuseaurudes lenduvate orgaaniliste ühendite hulka sõiduki kasutamisel, parkimisel **ja bensiiniga tankimisel**. Seepärast on asjakohane kehtestada selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

(10) Määrustes (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 nõutakse, et sõidukid vastaksid heitkoguste piirnormidele kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul, mis ei vasta enam sõidukite keskmisele kasutuseale. Seepärast on asjakohane kehtestada vastupidavusnõuded, mis kajastavad sõidukite keskmist eeldatavat kasutusega **ja nende tavakasutust** liidus.

Muudatusettepanek

(11) Praegu on olemas tehnoloogiad, mida kasutatakse laialdaselt kogu maailmas ning mis piiravad kütuseaurudes lenduvate orgaaniliste ühendite hulka sõiduki kasutamisel **ja** parkimisel. Seepärast on asjakohane kehtestada selliste lenduvate orgaaniliste ühendite heite piirnormid madalamal tasemel ja

madalamal tasemel ja kehtestada tankimisetapi heite piirnormid.

kehtestada tankimisetapi heite piirnormid.

Muudatusettepanek 15

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 12

Komisjoni ettepanek

(12) Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest. Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad ning teha ettepanek rehvide kulumispiiride kohta.

Muudatusettepanek

(12) Heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, koosnevad rehvidest ja sõidukite piduritest eralduvatest osakestest. Rehvide heide on hinnanguliselt suurim keskkonda sattuva mikroplasti allikas. Nagu on näidatud mõjuhinnangus, eeldatakse, et 2050. aastaks moodustavad heitmed, mis ei ole seotud heitgaasidega, kuni 90 % kõigist maanteetranspordist eralduvatest osakestest, sest sõidukite elektrifitseerimise tõttu väheneb koos heitgaasidega eralduvate osakeste hulk. Neid heitmeid, mis ei ole seotud heitgaasidega, tuleks seetõttu mõõta ja piirata. Komisjon peaks 2024. aasta lõpuks koostama aruande rehvide kulumise kohta, et vaadata läbi mõõtmismeetodid ja uusimad tehnoloogiad ning teha ettepanek rehvide kulumispiiride kohta **vastavalt ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi (WP29) rehvide kulumise töörühmas tehtud tööle.**

Muudatusettepanek 16

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13

Komisjoni ettepanek

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2144⁴⁶ reguleeritakse käiguvahetuse näidikuid (GSI), mille peamine eesmärk on minimeerida sõiduki kütusekulu, kui juht järgib selle märguandeid. Käesolevas

Muudatusettepanek

(13) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/2144⁴⁶ reguleeritakse käiguvahetuse näidikuid (GSI), mille peamine eesmärk on minimeerida sõiduki kütusekulu, kui juht järgib selle märguandeid. Käesolevas

määruses tuleks siiski käsitleda saasteainete heite nõudeid tegelikus kasutuses, sealhulgas käiguvahetuse näidiku järgimise korral.

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

Muudatusettepanek 17

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 13 a (uus)

Komisjoni ettepanek

määruses tuleks siiski käsitleda saasteainete heite nõudeid tegelikus kasutuses, sealhulgas käiguvahetuse näidiku järgimise korral, ***et mitte häbimärgistada juhte nende sõidustiili, mootori või käigukasti tüübi või sõiduki vanuse tõttu.***

⁴⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. novembri 2019. aasta määrus (EL) 2019/2144, mis käsitleb mootorsõidukite ja nende haagiste ning mootorsõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse nõudeid seoses nende üldise ohutuse ning sõitjate ja vähekaitstud liiklejate kaitsega ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/858 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 78/2009, (EÜ) nr 79/2009 ja (EÜ) nr 661/2009 ning komisjoni määrused (EÜ) nr 631/2009, (EL) nr 406/2010, (EL) nr 672/2010, (EL) nr 1003/2010, (EL) nr 1005/2010, (EL) nr 1008/2010, (EL) nr 1009/2010, (EL) nr 19/2011, (EL) nr 109/2011, (EL) nr 458/2011, (EL) nr 65/2012, (EL) nr 130/2012, (EL) nr 347/2012, (EL) nr 351/2012, (EL) nr 1230/2012 ja (EL) 2015/166 (ELT L 325, 16.12.2019, lk 1).

Muudatusettepanek

(13a) Selleks et võimaldada tootjatel järgida heitkoguste piirnorme katsemenetluses, peaks komisjon kehtestama vastavuskriteeriumid kahes etapis. Esimese sammuna tuleks tootja taotluse korral kohaldada ajutist vastavustegurit, teise sammuna tuleks kasutada ainult lõplikku vastavustegurit.

Lõplik vastavustegur tuleks kehtestada üleminekuperioodi jooksul ja see peaks sisaldama marginaali, mis väljendab täiendavat mõõtemääramatust. Komisjon peaks seda vastavustegurit pidevalt hindama, võttes arvesse tehnika arengut, ning korrigeerima seda igal aastal allapoole, lähtudes teaduslikest tõenditest, mõõtemenetluse täpsuse suurenemisest ja tehnika arengust. Vastavustegurit tuleks järk-järgult vähendada ja selle kohaldamine tuleks lõpetada 2035. aastaks.

Muudatusettepanek 18

Ettepanek võtta vastu määrus

Põhjendus 14

Komisjoni ettepanek

(14) Veoakudega sõidukid, sealhulgas pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, aitavad kaasa maanteetranspordisektori CO₂ heite vähendamisele. Selleks et võita ja suurendada tarbijate usaldust selliste sõidukite vastu, peaksid need olema toimivad ja vastupidavad. Seepärast on oluline nõuda, et veoakud säilitaksid suure osa oma esialgsest võimsusest ka pärast aastaid kestnud kasutust. See on eriti oluline kasutatud elektrisõidukite ostjatele, et tagada sõiduki jätkuv ootuspärane toimimine. Seetõttu tuleks nõuda aku seisundi seireseadmeid kõigi veoakusid kasutavate sõidukite puhul. Lisaks tuleks kehtestada *sõiduautode* akude tööaja minimaalsed tõhususnõuded, võttes arvesse ÜRO üldist tehnilist normi 22⁴⁷.

⁴⁷ Elektrisõidukisisese aku tööaega käsitlev

Muudatusettepanek

(14) Veoakudega sõidukid, sealhulgas pistikühendusega hübriidsõidukid ja akutoitega elektrisõidukid, aitavad kaasa maanteetranspordisektori CO₂ heite vähendamisele. Selleks et võita ja suurendada tarbijate usaldust selliste sõidukite vastu, peaksid need olema toimivad ja vastupidavad. Seepärast on oluline nõuda, et veoakud säilitaksid suure osa oma esialgsest võimsusest ka pärast aastaid kestnud kasutust. See on eriti oluline kasutatud elektrisõidukite ostjatele, et tagada sõiduki jätkuv ootuspärane toimimine. Seetõttu tuleks nõuda aku *sertifitseeritud energiaseisundi (SOCE) ja sertifitseeritud sõiduulatus* seisundi (*SOCR*) seireseadmeid kõigi veoakusid kasutavate sõidukite puhul. Lisaks tuleks kehtestada akude tööaja minimaalsed tõhususnõuded, võttes arvesse ÜRO üldist tehnilist normi 22⁴⁷. *Samuti tuleks ette näha Euroopa teadus- ja arendustegevuse toetus akude tootmiseks, kasutades vähem saastavaid tehnoloogiaid.*

⁴⁷ Elektrisõidukisisese aku tööaega käsitlev

uus ÜRO üldine tehniline norm, ÜRO
üldine tehniline norm 22.

uus ÜRO üldine tehniline norm, ÜRO
üldine tehniline norm 22.

Muudatusettepanek 19

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 15

Komisjoni ettepanek

(15) Sõidukite omavoliline muutmine saastekontrollisüsteemi osade eemaldamiseks või deaktiveerimiseks on tuntud probleem. Selline tegevus põhjustab kontrollimatuid heiteid ja seda tuleks vältida. Läbisõidumõddiku omavoliline muutmine toob kaasa vale läbisõidunäidu ja takistab sõiduki nõuetekohast kasutuskontrolli. Seetõttu on **ülimalt** oluline **tagada** nende süsteemide **võimalikult suur** turvakaitse **koos turvasertifikaatide ja asjakohase rikkumisvastase kaitsega, tagamaks, et ei saastekontrollisüsteeme ega sõiduki läbisõidumõddikut ei saaks omavoliliselt muuta.**

Muudatusettepanek

(15) Sõidukite omavoliline muutmine saastekontrollisüsteemi osade eemaldamiseks või deaktiveerimiseks on tuntud probleem. Selline tegevus põhjustab kontrollimatuid heiteid ja seda tuleks vältida **meetmetega, mis takistavad rikkumisseadmete reklaamimist, müüki ja paigaldamist.** Läbisõidumõddiku omavoliline muutmine toob kaasa vale läbisõidunäidu ja takistab sõiduki nõuetekohast kasutuskontrolli, **nii et liikmesriigid peaksid järgima teiste liikmesriikide eeskuju ja kehtestama sõiduki läbisõidu registreerimise sõiduki hoolduse või tehnoülevaatuse ajal.** Seetõttu on oluline, **et uued sõidukid oleksid konstrueeritud nii, et nende süsteemide turvakaitse oleks asjakohane. Samuti on vaja ette näha tõhus sanktsioonide süsteem autotootjatele, kes toodavad ja/või kasutavad kontrolli-, diagnostika- ja seiresüsteeme, mis muudavad tulemusi, et olla kooskõlas käesoleva õigusaktiga.**

Muudatusettepanek 20

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 16

Komisjoni ettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) abil heitkoguste kõrvalekallete

Muudatusettepanek

(16) Sõidukitele paigaldatud andureid kasutatakse juba praegu pardadiagnostikasüsteemi (OBD-süsteemi) **ja näidikupaneeli rikkeindikaatori** abil

avastamiseks ja nendega seotud remonditööde algatamiseks. ***Praegu kasutusel olev OBD-süsteem ei tuvasta aga rikkeid täpselt ega õigel ajal ega sunni neid ka piisavalt ja õigeaegselt parandama. Selle tulemusena on võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid palju rohkem kui lubatud. Seni OBD-süsteemis kasutatud andureid saab kasutada ka sõidukite heitekäitumise pidevaks jälgimiseks ja kontrollimiseks pardaseiresüsteemi (OBM-süsteemi) abil. Samuti annab OBM kasutajale hoiatuse mootori või saastekontrollisüsteemide remonditööde tegemiseks, kui need on vajalikud. Seepärast on asjakohane nõuda sellise süsteemi paigaldamist ja reguleerida selle tehnilisi nõudeid.***

Muudatusettepanek 21

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 17

Komisjoni ettepanek

(17) Tootjad võivad otsustada toota sõidukeid, mis vastavad ***madalamatele heite piirnormidele või mille akude tööaeg on käesolevas määrukses nõutust parem või mis sisaldavad täiustatud võimalusi, sealhulgas geotarastus ja kohanduvad juhtimisseadmed.*** Tarbijatel ja riigi ametiasutustel peaks olema võimalik selliseid sõidukeid asjakohase dokumentatsiooni abil tuvastada. Seepärast tuleks teha kättesaadavaks sõiduki keskkonnapass.

Muudatusettepanek 22

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 18

heitkoguste kõrvalekallete avastamiseks ja nendega seotud remonditööde algatamiseks. ***On*** aga võimalik, et sõidukid tekitavad heitmeid rohkem kui lubatud, ***sõltuvalt sellest, kui kiiresti juhid või käitajad OBD-süsteemi rikkeindikaatori tähist järgivad.*** Seni OBD-süsteemis kasutatud ***mõningaid*** andureid saab kasutada ka sõidukite heitekäitumise jälgimiseks ja kontrollimiseks ***ning need võivad aidata parandada OBD-süsteemi funktsionaalsust.*** Sellistest süsteemidest tulenevad meetmed ei tohi vähendada liiklusohutust ega pürata liikuvust.

Muudatusettepanek

(17) Tootjad võivad otsustada toota sõidukeid, mis vastavad ***CO₂-neutraalsele kütusele või millel on suur WLTP-efektiivsus.*** Tarbijatel ja riigi ametiasutustel peaks olema võimalik selliseid sõidukeid asjakohase dokumentatsiooni abil tuvastada. Seepärast tuleks teha kättesaadavaks sõiduki keskkonnapass.

Komisjoni ettepanek

(18) *Kui komisjon teeb ettepaneku registreerida pärast 2035. aastat uusi kergsõidukeid, mis kasutavad üksnes CO₂-neutraalseid kütuseid, väljaspool sõidukite CO₂ normide kohaldamisala, siis tuleb käesolevat määrust liidu õiguse ja liidu kliimanetraalsuse eesmärkide kohaselt muuta, et lisada võimalus anda sellistele sõidukitele tüübikinnitus.*

Muudatusettepanek

(18) *Käesoleva määrusega tuleks ette näha tüübikinnitus üksnes CO₂-neutraalsetel kütustel töötavatele uutele kerg- ja raskeveokitele. Tüübikinnituse jaoks tuleks kehtestada konkreetne sõidukikategooria. Sisepõlemismootoriga sõidukid peaksid olema registreerimiskõlblikud ka pärast 2035. aastat, et võimaldada rangelt tehnoloogiliselt neutraalset lähenemisviisi.*

Muudatusettepanek 23

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 19**

Komisjoni ettepanek

(19) Väiketootjate müüdüd sõidukite heide moodustab liidu heitest tühise osa. Seetõttu võib mõnede selliste tootjate suhtes kohaldatavate nõuete puhul olla lubatud mõningane paindlikkus. Seetõttu peaks väiketootjatel olema võimalik asendada tüübikinnituse ajal teatavad katsed vastavustunnistustega, samas kui eriti väikeste tootjate puhul peaks olema lubatud kasutada *juhuslikel tegelikel sõidutsüklitel põhinevaid* laborikatsetusi.

Muudatusettepanek

(19) Väiketootjate müüdüd sõidukite heide moodustab liidu heitest tühise osa. Seetõttu võib mõnede selliste tootjate suhtes kohaldatavate nõuete puhul olla lubatud mõningane paindlikkus. Seetõttu peaks väiketootjatel olema võimalik asendada tüübikinnituse ajal teatavad katsed vastavustunnistustega, samas kui eriti väikeste tootjate puhul peaks olema lubatud kasutada laborikatsetusi *vastavalt käesolevas määruses sätestatud katsemenetlustele. Arvestades, mida nõutakse seoses CO₂ heite eeskirjadega, lükatakse käesoleva määruse kohaldamine väikeste ja eriti väikeste tootjate suhtes edasi ja see kehtib alles kuus aastat pärast asjakohaste teiseste õigusaktide vastuvõtmist.*

Muudatusettepanek 24

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 21**

Komisjoni ettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja meetodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli ja sõiduki keskkonnapassi puhul; sõidukite valikuvõimalused ja nimetused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõulevaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite tootjad peavad esitama, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja katsed, et *i*) mõõta summutitoru heitgaase laboris ja maanteel, sealhulgas **juhusliku ja halvima juhtumi** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigu heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv)

Muudatusettepanek

(21) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolulised, mis puudutavad järgmist: tootjate kohustused seoses tüübikinnituse ja menetluste, katsete ja meetodikaga, mida tuleb kohaldada vastavustunnistuse, toodangu vastavuse kontrolli, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse kontrolli ja sõiduki keskkonnapassi puhul; sõidukite valikuvõimalused ja nimetused; nõuded, katsed, meetodid ja parandusmeetmed, mis on seotud sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike vastupidavusega ning OBM-süsteemide registreerimis- ja kommunikatsioonisuutlikkusega, sealhulgas mootorsõiduki tehnonõuetele vastavuse kontrolli ja tehnõulevaatuse eesmärgil; nõuded ja teave, mida mitmeastmeliste sõidukite tootjad peavad esitama, ning menetlused nende mitmeastmeliste sõidukite CO₂ väärtuse määramiseks; heitealase tüübikinnituse tehnilised elemendid, haldus- ja dokumendinõuded, kontrollid ja ülevaatused ning turujärelevalvekontrollid, samuti aruandekohustused, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja toodangu vastavuse kontrollid; meetodid ja katsed, et mõõta summutitoru heitgaase laboris ja maanteel, sealhulgas **juhuslikud aga statistiliselt olulised** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigu heitkoguste kontrollimiseks; ii) määrata sõiduki CO₂ heidet, kütusekulu ja energiatarbimist, elektrisõiduki sõiduulatust ja mootori võimsust; iii) esitada käiguvahetuse näidiku spetsifikatsioonid; iv) määrata O₃- ja O₄-kategooria haagiste mõju mootorsõiduki CO₂-le, kütusekulule ja energiatarbimisele, elektrisõiduki sõiduulatusele ja mootori võimsusele; iv)

mõõta karteri heitmeid, kütuseaure, piduriheitmeid; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite toimivuse tagamiseks (OBD ja OBM); viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenererimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning xvi) meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks **ning** xviii) keskkonnapassi vorming, andmed ja keskkonnapassi andmete edastamise viis. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.

mõõta karteri heitmeid, kütuseaure ja piduriheitmeid **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga**; v) hinnata vastavust aku tööaja miinimumnõuetele **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga**; vi) hinnata kasutusel olevate mootorite ja sõidukite nõuetele vastavust, vastavuskünniseid ja toimivusnõudeid, aga ka vii) katsed ja meetodid andurite **nõuetekohase** toimivuse tagamiseks OBD ja OBM **jaoks**; viii) meetodid turvameetmete tagamiseks ja hindamiseks; juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite spetsifikatsioonid ja omadused ning meetodid nende nõuetekohase toimimise hindamiseks; ix) meetodid originaal- ja varusaastekontrollisüsteemide nõuetekohase toimimise, tõhususe, regenererimise ja vastupidavuse hindamiseks; x) turvameetmete tagamise ja hindamise meetodid, sealhulgas haavatavuse hindamine ja omavolilise muutmise vastane kaitse; xi) konkreetsete Euro 7 nimetuste alusel kinnitatud tüüpide nõuetekohase toimimise hindamise meetodid; xii) väiketootjate ja eriti väikeste tootjate heitealaste tüübikinnituste kriteeriumid; xiii) mitmeastmeliste sõidukite kontrolli- ja katsemenetlused; xiv) katseseadmete toimivusnõuded; xv) etalonkütuste tehniline kirjeldus ning xvi) meetodid katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise hindamiseks; xvii) rehvide kulumi mõõtmiseks **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga** xviii) keskkonnapassi vorming, andmed ja keskkonnapassi andmete edastamise viis **ning xix) meetmed, millega selgitatakse selliste katsete kohaldamist, mida tootjad, liikmesriigid, kolmandad isikud/komisjon peaksid kasutama esialgse tüübikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ning turujärelevalve puhul**. Neid volitusi tuleks kasutada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja

nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁵⁰.
Komisjon peaks käesolevas lõikes sätestatud õigusaktid vastu võtma hiljemalt ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse või ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi jõustumise kuupäeva.

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

⁵⁰ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisevolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

Muudatusettepanek 25

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 22

Komisjoni ettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 **sõidukite**, pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; **katsetamisnõudeid**, võttes **eelkõige** arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid; **millega kehtestatakse tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevaid sõidukite valikuvõimalusi ja nimetusi, kuid** kehtestatakse **ka** pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded **ja vastupidavuse kordajad, mis põhinevad Euro 7 sõidukite katsetamise käigus kogutud andmetel, ning kehtestatakse määratlused ja erieeskirjad väiketootjatele M2-, M3-, N2-, N3-kategooria sõidukite jaoks.** On eriti

Muudatusettepanek

(22) Selleks et vajaduse korral muuta või täiendada käesoleva määruse vähem olulisi osi, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, mis käsitlevad Euro 7 pidurite või rehvide katsetamisel kogutud andmetel põhinevaid katsetingimusi; **katsetamisnõuete kohaldamist**, võttes arvesse tehnilist arengut ja Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmeid, **kuid vaid selleks, et vähendada protseduuride keerukust**; kehtestatakse pidurite tekitatud osakeste heite piirnormid ja rehvitüüpide kulumise piirväärtused **kooskõlas ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil väljatöötatud katsemeetodi ja piirväärtustega**, samuti akude minimaalsed toimivusnõuded. On eriti oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et

oluline, et komisjon korraldaks oma ettevalmistava töö käigus asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes⁵¹ sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

⁵¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

kõnealused konsultatsioonid toimuksid kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada võrdne osalemine delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist. ***Komisjon peaks käesolevas lõikes sätestatud õigusaktid vastu võtma hiljemalt ühe aasta jooksul pärast käesoleva määruse või ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi jõustumise kuupäeva.***

⁵¹ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

Muudatusettepanek 26

Ettepanek võtta vastu määrus Põhjendus 23

Komisjoni ettepanek

(23) Selguse, otstarbekuse ja lihtsustamise huvides tuleks olemasolevad määrused (EÜ) nr 595/2009 ja (EÜ) nr 715/2007 kehtetuks tunnistada ning asendada käesoleva määrusega, kuna mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitealase tüübikinnituse õigusnorme on ajakohastatud ning need sisalduvad käesolevas määruses.

Muudatusettepanek 27

Muudatusettepanek

(23) Selguse, otstarbekuse ja lihtsustamise huvides tuleks olemasolevad määrused (EÜ) nr 595/2009 ja (EÜ) nr 715/2007 kehtetuks tunnistada ning asendada käesoleva määrusega, kuna mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks mõeldud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitealase tüübikinnituse õigusnorme on ajakohastatud ning need sisalduvad käesolevas määruses, ***välja arvatud katsemenetluste asjakohased lisad.***

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25**

Komisjoni ettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva määrusega kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata. Kui kergsõidukite puhul peaks kohaldamise alguskuupäev olema **nii vara kui tehniliselt võimalik**, siis raskesõidukite ja haagiste puhul võib kohaldamise alguskuupäev kahe aasta võrra edasi lükkuda, sest raskesõidukite puhul on üleminek heiteta sõidukitele pikem.

Muudatusettepanek 28

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 25 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek 29

**Ettepanek võtta vastu määrus
Põhjendus 26**

Muudatusettepanek

(25) Oluline on anda liikmesriikidele, riiklikele tüübikinnitusasutustele ja ettevõtjatele piisavalt aega, et valmistuda käesoleva määrusega kehtestatud uute eeskirjade kohaldamiseks. Seepärast tuleks kohaldamise alguskuupäev edasi lükata. Kui kergsõidukite puhul peaks kohaldamise alguskuupäev olema **kolm aastat pärast teisele õigusakti jõustumise kuupäeva**, siis raskesõidukite ja haagiste puhul võib kohaldamise alguskuupäev kahe aasta võrra edasi lükkuda, sest raskesõidukite puhul on üleminek heiteta **ja vähese heitega** sõidukitele pikem.

Muudatusettepanek

(25a) Kehtiva määruse sätteid silmas pidades on äärmiselt oluline võtta arvesse mõju tarbijate käitumisele ja nende suutlikkusele osta ELis toodetud uusi kerg- ja raskesõidukeid; Äärmiselt oluline on lihtsustada juurdepääsu taskukohasele liikuvusele ja piirata võimalikku negatiivset mõju tööhõivele autotööstuses tulevikus. Õigusaktide täitmise tagamisega seotud kulusid ja kohandamiskulusid ei tohiks kanda lõpptarbija ning need ei tohiks ohustada Euroopa autotööstuse konkurentsivõimet.

Komisjoni ettepanek

(26) Kuna käesoleva määruse eesmärke – kehtestada ühtlustatud õigusnormid M- ja N-kategooria sõidukite ning süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ning selliste sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitkoguste turujärelevalve haldusnõuete ja tehniliste nõuete kohta – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning kuna eesmärkide ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib liit võtta meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks,

Muudatusettepanek 30

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 1 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(26) Kuna käesoleva määruse eesmärke – kehtestada ühtlustatud õigusnormid M- ja N-kategooria sõidukite ning süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnituse ning selliste sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike heitkoguste turujärelevalve haldusnõuete ja tehniliste nõuete kohta **ning saavutada keskkonna- ja tervisekaitse kõrge tase** – ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada ning kuna eesmärkide ulatuse ja mõju tõttu on neid parem saavutada Euroopa Liidu tasandil, võib liit võtta meetmed kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus kaugemale, kui on vaja nimetatud eesmärkide saavutamiseks,

Muudatusettepanek

1a. Käesoleva määrusega kehtestatud tehnilisi nõudeid ja haldusnorme uute rehvide heitealase tüübikinnituse ja turujärelevalve kohta tuleb käsitleda koos üldise ohutuse määruse (EL) 2019/2144 rehvi tehniliste nõuete ning haldusnormide sätetega.

Muudatusettepanek 31

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 1 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Käesolevat määrust ei kohaldata

nõuete suhtes, mis käsitlevad juba reguleeritud ainete katsetingimusi ja -menetlusi. Kergsõidukite, mootorsõidukite ja mootorite ning raskete kaubaveokite ja busside tüübikinnitusmenetluste suhtes kohaldatakse sõltumatult Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust nr 595/2009 (mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust).

Muudatusettepanek 32

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 1 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. *Käesolevas määruses sätestatakse eeskirjad kergsõidukite ning mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnituse menetluste katsetoodika nõuete kohta, mis käsitlevad uusi reguleeritud aineid, seoses raskete kaubaveokite ja busside heitega. See meetoodika peab olema kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega nr 715/2007 (mis käsitleb mootorsõidukite tüübikinnitust seoses väikeste sõiduautode ja kommertsveokite (Euro 5 ja Euro 6) heitmetega ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (mis käsitleb mootorsõidukite ja mootorite tüübikinnitust seoses raskeveokite heitmetega (Euro VI) ning sõidukite remondi- ja hooldusteabe kättesaadavust) ning kõigi sellega seotud rakendus- ja delegeeritud õigusaktidega*

ning üksnes laiendama neid määruseid.

Muudatusettepanek 33

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 2

Komisjoni ettepanek

(2) „esialgne heitealane tüübikinnitus“ – heitealase tüübikinnitusmenetluse esimene etapp enne seda, kui ametiasutused annavad välja heitealase tüübikinnituse tunnistuse ja sõidukid võetakse tootmisse;

Muudatusettepanek

(2) „esialgne heitealane tüübikinnitus“ – heitealase tüübikinnitusmenetluse esimene etapp enne seda, kui ametiasutused annavad välja heitealase tüübikinnituse tunnistuse ja sõidukid, **osad ning eraldi seadmestikud** võetakse tootmisse;

Muudatusettepanek 34

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 4

Komisjoni ettepanek

(4) „kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus“ – ringluses olevate sõidukitega tehtavad toimingud käesolevas määruses sätestatud vastupidavusnõuete täitmise kontrollimiseks;

Muudatusettepanek

(4) „kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus“ – **käesoleva määruse tähenduses** ringluses olevate sõidukitega tehtavad toimingud käesolevas määruses sätestatud vastupidavusnõuete täitmise kontrollimiseks;

Muudatusettepanek 35

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 7

Komisjoni ettepanek

(7) „summutitoru heitgaasid“ – mootorsõiduki või mootori summutitorust väljuvad heitmed, mis koosnevad kõigist järgmistest elementidest: CO₂, gaasilised, tahked **ja vedelad** ühendid ning karteri heitmed;

Muudatusettepanek

(7) „summutitoru heitgaasid“ – mootorsõiduki või mootori summutitorust väljuvad heitmed, mis koosnevad kõigist järgmistest elementidest: CO₂, gaasilised, tahked ühendid ning karteri heitmed;

Muudatusettepanek 36

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 10

Komisjoni ettepanek

(10) „lämmastikoksiidid“ (NO_x) –
summutitorust eralduvate
lämmastikoksiidide summa;

Muudatusettepanek

(10) „lämmastikoksiidid“ (NO_x) –
summutitorust eralduvate **NO ja NO₂**
summa;

Muudatusettepanek 37

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 11

Komisjoni ettepanek

(11) „tahked osakesed“ (PM) –
summutitorust või piduritest eralduvad ja
filtrile kogutavad osakesed;

Muudatusettepanek

(11) „tahked osakesed“ (PM) –
summutitorust või piduritest eralduvad ja
filtrile kogutavad osakesed **kooskõlas**
käesolevas määruses sätestatud
menetlusega;

Muudatusettepanek 38

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 14

Komisjoni ettepanek

(14) „üle 10 nm läbimõõduga tahkete
osakeste arv“ (PN10) – selliste
summutitorust või piduritest eralduvate
tahkete osakeste koguarv, **mille läbimõõt**
on vähemalt 10 nm;

Muudatusettepanek

(14) „10 nm läbimõõduga tahkete
osakeste arv“ (PN10) – selliste
summutitorust või piduritest eralduvate
tahkete osakeste, **mille nominaalne**
piirväärtus on 10 nm, koguarv **mõõdetuna**
käesoleva määruse sätete kohaselt;

Muudatusettepanek 39

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 17

Komisjoni ettepanek

(17) „süsivesinike koguheide“ (THC) – summutitorust eralduv süsivesinike kogusumma;

Muudatusettepanek

(17) „süsivesinike koguheide“ (THC) – summutitorust eralduv süsivesinike kogusumma ***mõõdetuna käesoleva määruse kohaselt***;

Muudatusettepanek 40

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 18**

Komisjoni ettepanek

(18) „muud süsivesinikud kui metaan“ (*NHMC*) – summutitorust eralduv muude süsivesinike kui metaani kogusumma;

Muudatusettepanek

(18) „muud süsivesinikud kui metaan“ (*NMHC*) – summutitorust eralduv muude süsivesinike kui metaani kogusumma;

Muudatusettepanek 41

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 24**

Komisjoni ettepanek

(24) „sõiduki energiatarbimise arvutamise vahend“ (VECTO) – simulatsioonivahend, mida kasutatakse raskesõidukite CO₂ heite, kütusekulu, elektrienergia tarbimise ja elektrisõiduki sõiduulatuse määramiseks;
„energiatarbimine“ – sõiduki kõigi jõuallikate elektrienergia tarbimine;

Muudatusettepanek

(24) „sõiduki energiatarbimise arvutamise vahend“ (VECTO) – simulatsioonivahend, mida kasutatakse raskesõidukite CO₂ heite, kütusekulu, elektrienergia tarbimise ja elektrisõiduki sõiduulatuse määramiseks;

Muudatusettepanek 42

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 24 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(24a) „energiatarbimine“ – sõiduki kõigi jõuallikate elektrienergia tarbimine;

Muudatusettepanek 43

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 28

Komisjoni ettepanek

(28) „piduri tekitatud osakeste heide“ –
*sõiduki pidurisüsteemist eralduvad
osakesed;*

Muudatusettepanek

(28) „piduri tekitatud osakeste heide“ –
*määratletud kooskõlas ÜRO ülemaailmse
sõidukieeskirjade ühtlustamise
foorumiga;*

Muudatusettepanek 44

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 29

Komisjoni ettepanek

(29) „rehvi kulum“ – *rehvi kulumise
tõttu rehvist kaduma läinud ja keskkonda
paisatud materjali mass;*

Muudatusettepanek

(29) „rehvi kulum“ – *määratletud
kooskõlas ÜRO ülemaailmse
sõidukieeskirjade ühtlustamise
foorumiga;*

Muudatusettepanek 45

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 34

Komisjoni ettepanek

(34) „originaal-
saastekontrollisüsteemid“ –
saastekontrollisüsteem või selliste
süsteemide koost, mille suhtes on
asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus;

Muudatusettepanek

(34) „originaal-
saastekontrollisüsteemid“ –
saastekontrollisüsteem või selliste
süsteemide koost, mille suhtes on
asjaomasele sõidukile antud tüübikinnitus
*ja mis on paigaldatud sõidukisse selle
esmise registreerimise kuupäeval;*

Muudatusettepanek 46

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 36

Komisjoni ettepanek

(36) „kohanduv kontrollifunktsioon“ – süsteem, mis kohandab mootorit, saastekontrollisüsteeme või muid sõiduki parameetreid, et parandada kütusekulu või energiatarbimist ning saastekontrollisüsteemi tõhusust sõiduki eeldatava kasutuse alusel;

Muudatusettepanek 47

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 37

Komisjoni ettepanek

(37) „pardadiagnostikasüsteem“ (OBD) – süsteem, mis suudab *genereerida sõiduki pardadiagnostika (OBD) teavet, nagu on määratletud määruse (EL) 2018/858 artikli 3 punktis 49*, ning mis suudab edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja üle õhu;

Muudatusettepanek 48

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 38

Komisjoni ettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline *tuvastama heitkoguste ületamist või seda, kui sõiduk on heitevabas režiimis (kui see on asjakohane), ning mis võimaldab sõidukisse salvestatud teabe abil anda märku selliste piirtasemete ületamisest* ning edastada seda teavet

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

(37) „pardadiagnostikasüsteem“ (OBD) – *käesoleva määruse kontekstis sõidukisisene* süsteem, mis suudab *tuvastada jälgitavate heitekontrollisüsteemide rikkeid, teha arvutimällu salvestatud veakoodide abil kindlaks rikke tõenäolise asukoha ning teatama sellest häiresüsteemi abil*, ning mis suudab edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja *tehnoülevaatus*, *tehnilise kontrolli ning meeldetuletusprotseduuride jaoks*;

Muudatusettepanek

(38) „pardaseiresüsteem“ (OBM) – sõiduki pardal olev süsteem, mis on võimeline *jälgima heitkoguseid OBM-mõõtmise lubatud kõrvalekalde alusel* ning *suudab* edastada seda teavet OBD-pordi kaudu ja *tehnoülevaatus* ning *tehnilise kontrolli jaoks*;

OBD-pordi kaudu ja *üle õhu*;

Muudatusettepanek 49

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 39

Komisjoni ettepanek

(39) „kütusekulu ja energiatarbimise pardamõõteseade“ (OBFCM) – mis tahes tark- või riistvara, mis mõõdab ja kasutab sõiduki, mootori, kütuse või elektrienergia ning kasuliku koormuse/massi parameetreid, et määrata kindlaks kütusekulu ja energiatarbimise andmeid ning muid sõiduki kütusekulu või energiatarbimise ja energiatõhususe määramiseks vajalikke parameetreid ning salvestada need sõidukis;

Muudatusettepanek

(39) „kütusekulu ja energiatarbimise pardamõõteseade“ (OBFCM) – mis tahes tark- või riistvara, mis mõõdab ja kasutab sõiduki, mootori, kütuse või elektrienergia ning kasuliku koormuse/massi parameetreid, et määrata kindlaks kütusekulu ja energiatarbimise andmeid ning muid sõiduki kütusekulu või energiatarbimise ja energiatõhususe määramiseks vajalikke parameetreid ning salvestada need sõidukis, *samuti tehnöülevaatuse eesmärgil*;

Muudatusettepanek 50

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 39 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(39a) „meeldetuletusmeetmed“ – kõik meetmed pärast korduvat heitkoguste ületamist, mida jälgib OBM-süsteem; need meetmed hõlmavad sõiduhoiatussüsteemi, heite iseparanemist, teabe edastamist tehnöülevaatusasutusele, kuid ei tohi hõlmata liiklusohutust vähendavaid või liikuvust piiravaid meetmeid;

Muudatusettepanek 51

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 42

Komisjoni ettepanek

(42) „tegelikus liikluses tekkivad heitkogused“ – sõiduki heide tavapära­stes sõidutingimustes ja laiendatud tingimustes, nagu on sätestatud *III lisa tabelites 1 ja 2*;

Muudatusettepanek

(42) „tegelikus liikluses tekkivad heitkogused“ – sõiduki heide tavapära­stes sõidutingimustes ja *maksimaalselt ühes* laiendatud tingimustes *samal ajal*, nagu on sätestatud *määruse (EL) nr 2017/1151 ja määruse (EL) nr 582/2011 asjakohastes lisades ning määruse (EU) nr 595/2009 artiklis 4*;

Muudatusettepanek 52

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 57 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57a) „CO₂-neutraalset kütust kasutatav sõiduk“ – kerg- või raskesõiduk, mis on varustatud ainult CO₂-neutraalsel kütusel töötava sise­põlemismootoriga;

Muudatusettepanek 53

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 57 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57b) „CO₂-neutraalne kütus“ – kõik kütused, mis saavutavad tasakaalu olelusringi CO₂ heitkoguste ja nende eemaldamise vahel ning ei tekita seega heite netokogust ega CO₂ jalajälge ning mis vastavad innovatsioonipõhimõttele, tehnoloogilisele neutraalsusele ja ke­stlikkuskriteeriumidele, mis on sätestatud direktiivis 2018/2001 ja sellega seotud dele­geeritud õigusaktides.

Muudatusettepanek 54

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 57 c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(57c) „CO₂ heite korrigeerimistegur“ – tegur, mille puhul kohaldatakse nõuetele vastavuse hindamiseks sõidukite summutitoru CO₂ heite suhtes korrigeerimist, et kajastada kasvuhoonegaaside heitkoguste mahukust ning CO₂-neutraalsete kütuste osakaalu;

Muudatusettepanek 55

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 58**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(58) „geotarastustehnoloogia“ – tehnoloogia, mis ei võimalda hübriidsõidukil töötada sisepõlemismootoriga (st heitevaba režiimi võimaldamiseks), kui see sõidab teatavas geograafilises piirkonnas;

välja jäetud

Muudatusettepanek 56

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 61**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(61) „rattavõimsus“ – sõiduki ratastel mõõdetud ja sõiduki liikumapanemiseks kasutatav võimsus;

(61) „rattavõimsus“ – käesoleva määruse kohaselt kindlaksmääratud võimsus, mis antakse sõiduki rattakilpidele ja mida kasutatakse sõiduki liikumapanemiseks;

Muudatusettepanek 57

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 62**

Komisjoni ettepanek

(62) „võimsuse ja massi suhe“ –
nimivõimsuse ja **töökorras sõiduki massi**
suhe;

Muudatusettepanek 58

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 67

Komisjoni ettepanek

(67) „heitevaba sõiduulatus“ –
maksimaalne vahemaa, mille **heiteta**
sõiduk võib läbida kuni veoaku või
kütusepaagi tühjenemiseni, mis
täiselektrisõidukite puhul vastab
elektrisõiduki sõiduulatusele;

Muudatusettepanek 59

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 69

Komisjoni ettepanek

(69) „aku tööaeg“ – veoaku tööaeg,
mõõdetuna selle seisundi alusel;

Muudatusettepanek 60

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 70

Komisjoni ettepanek

(70) „seisund“ – sõiduki või veoaku
konkreetses toimivusnäitaja mõõdetud või
hinnanguline seisund selle kasutusea
teatavas punktis, väljendatuna protsentides

Muudatusettepanek

(62) „võimsuse ja massi suhe“ –
nimivõimsuse ja **määruse (EL) 2021/535**
II lisas määratletud täismassi suhe;

Muudatusettepanek

(67) „heitevaba sõiduulatus“ –
maksimaalne vahemaa, mille **heitevabas**
režiimis sõiduk võib läbida kuni veoaku
või kütusepaagi tühjenemiseni, mis
täiselektrisõidukite puhul vastab
elektrisõiduki sõiduulatusele;

Muudatusettepanek

(69) „**sõidukisese** aku tööaeg“ –
veoaku tööaeg, mõõdetuna selle
sertifitseeritud energiaseisundi ja
sertifitseeritud sõiduulatuse seisundi
alusel;

Muudatusettepanek

(70) „**sertifitseeritud sõiduulatuse**
seisund“ **ja „sertifitseeritud**
energiaseisund“ – sõiduki (**elektrisõiduki**
sõiduulatus) või veoaku (**energia**)

sertifitseerimisel või uue sõiduki puhul kindlaksmääratud toimivuse suhtes;

konkreetse toimivusnäitaja mõõdetud või hinnanguline seisund selle kasutusea teatavas punktis, väljendatuna protsentides sertifitseerimisel või uue sõiduki puhul kindlaksmääratud toimivuse suhtes;

Muudatusettepanek 61

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 71

Komisjoni ettepanek

(71) „sõiduki keskkonnapass“ – paberil ja digitaalselt vormistatud dokument, mis sisaldab teavet sõiduki keskkonnatoime kohta registreerimise hetkel, **sealhulgas saasteainete heite piirnormide, CO₂ heite, kütusekulu, energiatarbimise, elektrisõiduki sõiduulatus ja mootori võimsuse, aku tööaja ja muude seonduvate väärtuste kohta;**

Muudatusettepanek

(71) „sõiduki keskkonnapass“ – paberil ja digitaalselt vormistatud **ajakohane** dokument, mis sisaldab teavet sõiduki keskkonnatoime kohta registreerimise hetkel **ning kogu selle kasutusea vältel. Sõiduki keskkonnapassis on esitatud saasteainete heite piirnormid, CO₂ heide, kütusekulu, energiatarbimine, elektrisõiduki sõiduulatus ja mootori võimsus, aku tööaeg ja seisund ning muud seonduvad väärtused;**

Muudatusettepanek 62

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 75

Komisjoni ettepanek

(75) „vastavustunnistus“ – tootja deklaratsioon selle kohta, et konkreetne sõidukitüüp või -rühm, osa või eraldi seadmestik vastab käesoleva määruse nõuetele;

Muudatusettepanek

(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)

Muudatusettepanek 63

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 75 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(75a) „tavakasutus“ – tavaline sõiduki juhtimise, tankimise ja hooldamise viis;

Muudatusettepanek 64

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 77**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(77) „talverehv“ – rehv, mille turvise muster, koostis või struktuur on eelkõige ette nähtud saavutama lumeoludes paremaid tulemusi kui tavarehv, pidades silmas rehvi suutlikkust alustada või säilitada sõiduki liikumist;

välja jäetud

Muudatusettepanek 65

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 3 – lõik 2 – punkt 78**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(78) „eriotstarbeline rehv“ – segakasutuseks (nii maanteel kui ka maastikul) ja muuks erikasutuseks ettenähtud rehv. Need rehvid on peamiselt konstrueeritud selleks, et parandada sõiduki liikumahakkamist või liikumist maastikul.

välja jäetud

Muudatusettepanek 66

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse, registreeritakse või kasutusele

1. Tootjad tagavad, et nende **pärast artiklis 20 sätestatud kuupäevi** toodetavad uued sõidukid, mida liidus müüakse,

võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. Tootjad tagavad, et **nende toodetavad** tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, pidurisüsteemid ja varusaastekontrollisüsteemid, **mida liidus müüakse või kasutusele võetakse**, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega.

registreeritakse või kasutusele võetakse, saavad tüübikinnituse vastavalt käesolevale määrusele. Tootjad tagavad, et tüübikinnitust vajavad uued osad või eraldi seadmestikud, sealhulgas mootorid, veoakud, pidurisüsteemid ja varusaastekontrollisüsteemid, **mis on mõeldud lõikes 1 nimetatud sõidukitele**, saavad tüübikinnituse kooskõlas käesoleva määrusega, **sealhulgas vastavad I lisa sätestatud heite piirnormidele ning III lisa sätestatud tingimustele uute ainete puhul ning määruse (EL) 2017/1151, määruse (EL) 582/2011 ja määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 sätestatud asjakohastele lisadele juba reguleeritud ainete puhul.**

Muudatusettepanek 67

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootjad on kohustatud projekteerima, ehitama ja monteerima sõidukeid nii, et need vastaksid käesolevale määrusele, sealhulgas vastaksid I lisa sätestatud heite piirnormidele ja peaksid kinni **vastavustunnistuses ja tüübikinnitusdokumentides deklareeritud väärtustest** sõiduki kasutusea **jooksul**, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1. Neid sõidukeid nimetatakse Euro 7 sõidukiteks.

Muudatusettepanek

2. Tootjad on kohustatud projekteerima, ehitama ja monteerima sõidukeid nii, et need vastaksid käesolevale määrusele, sealhulgas vastaksid I lisa sätestatud heite piirnormidele ja **III lisa tingimustele uute ainete puhul ning määruse (EL) 2017/1151, määruse (EL) 582/2011 ja määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 sätestatud asjakohastele lisadele juba reguleeritud ainete puhul ning** peaksid kinni sõiduki kasutusea **tüübikinnitusdokumentidest**, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1. Neid sõidukeid nimetatakse Euro 7 sõidukiteks.

Muudatusettepanek 68

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 4 – lõige 3 – lõik 1

Komisjoni ettepanek

Heite piinormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse laiendatud sõidutingimustes, jagatakse heitkogused **III lisas** sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek

Heite piinormidele vastavuse kontrollimisel, kui katse tehakse **maksimaalselt ühes** laiendatud sõidutingimuses **samal ajal**, jagatakse heitkogused **määruse (EL) 2017/1151 ja määruse (EL) 582/2011 asjakohastes lisades ning määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4** sätestatud laiendatud sõidujagajaga.

Muudatusettepanek 69

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisas sätestatud heite piinormidele.

Muudatusettepanek

4. Tootjad projekteerivad ja ehitavad **Euro 7 sõidukitele paigaldatavaid** osi või eraldi seadmestikke, sealhulgas mootoreid, veoakusid, pidurisüsteeme ja varu-saastekontrollisüsteeme nii, et need vastaksid käesoleva määruse nõuetele, sealhulgas I lisas sätestatud heite piinormidele **ja III lisas sätestatud uute ainete katsetingimustele ning määruse (EL) 2017/1151 ja määruse (EL) 582/2011 asjaomastes lisades ning määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 juba reguleeritud ainete katsetingimustele.**

Muudatusettepanek 70

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

5. Tootjad ei projekteeri, ehita ega pane kokku katkestusseadmete või katkestusstrateegiatega sõidukeid.

Muudatusettepanek

5. Tootjad ei projekteeri, ehita ega pane kokku katkestusseadmete või katkestusstrateegiatega sõidukeid, **samuti ei tee seda originaalvarustuse tarnijad, kes tarnivad tootjatele osi ja komponente,**

*järgides samal ajal ELi
konkurentsialaseid õigusakte.*

Muudatusettepanek 71

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) *pardadiagnostikasüsteemid, mis on võimelised tuvastama heitkoguste ületamist põhjustavaid süsteemihäireid, et hõlbustada nende parandamist;*

Muudatusettepanek

(a) *pardadiagnostikasüsteem;*

Muudatusettepanek 72

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt b**

Komisjoni ettepanek

(b) *OBM-süsteemid, mis on võimelised tuvastama heite piirnorme ületavaid heitkoguseid, mis on tingitud rikest, seadmete edasisest lagunemisest või muudest heitkoguseid suurendavatest olukordadest;*

Muudatusettepanek

(b) *pardaseiresüsteem, välja arvatud väiketootjad ja eriti väikesed tootjad;*

Muudatusettepanek 73

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt c**

Komisjoni ettepanek

(c) *OBFCM-seade, mis jälgib nende tegelikku kütusekulu ja energiatarbimist ning muid asjakohaseid parameetreid, nagu kasulik koormus/mass, mida on vaja nende tegeliku kütuse- ja energiatõhususe kindlaksmääramiseks;*

Muudatusettepanek

(c) *energiakulumõõdik;*

Muudatusettepanek 74

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt d**

Komisjoni ettepanek

(d) *veoakude ja heitesüsteemide seisundi seire seadmed;*

Muudatusettepanek

(d) *sertifitseeritud energiaseisundi ja sertifitseeritud sõiduulatuse seisundi süsteemid:*

Muudatusettepanek 75

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 6 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

(g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks *üle õhu* ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone.

Muudatusettepanek

(g) seadmed, mis edastavad sõidukite genereeritud andmeid, *koos tüübikinnituse numbri ja tüübikinnituse variandiga*, mida kasutatakse käesoleva määruse järgimiseks, ja OBFCM-andmeid perioodilisteks tehnöülevaatusteks ja liiklevate sõidukite tehnokontrolliks [...] ning suhtluseks laadimistaristu ja statsionaarsete energiasüsteemidega, mis on võimelised toetama aruka ja kahesuunalise laadimise funktsioone, *samuti kolmandate isikute poolseks teenuste osutamiseks sõiduki kasutajale, et parandada sõiduki kasutust, piirata sõiduki energiakulu, heidet või pikendada kasutatava aku kasutusiga.*

Muudatusettepanek 76

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 8**

Komisjoni ettepanek

8. Tootja peab hoidma ära võimaluse lõikes 7 nimetatud nõrkusi ära kasutada. Kui selline nõrkus leitakse, *kõrvaldab* tootja nõrkuse tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek

8. Tootja peab hoidma ära võimaluse lõikes 7 nimetatud nõrkusi ära kasutada, *tuginedes tüübikinnituse andmise ajal uusimale tehnoloogiale*. Kui selline nõrkus leitakse, *võtab* tootja *meetmeid* nõrkuse

kõrvaldamiseks tarkvarauuenduse või muude asjakohaste vahendite abil.

Muudatusettepanek 77

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 4 – lõige 10**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

10. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad menetluste, katsete ja meetodite kohta, et kontrollida vastavust lõigetes 1–9 sätestatud nõuetele. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

välja jäetud

Muudatusettepanek 78

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Tootjad võivad nimetada oma toodetavaid sõidukeid Euro 7+ sõidukiteks, kui need sõidukid vastavad järgmistele nõuetele:

välja jäetud

(a) sise põlemismootoriga sõidukite ja välise laadimiseta hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisa gaasilistele saasteainetele, ja ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete osakeste arvu puhul;

(b) välise laadimisega hübriidelektrisõidukite puhul deklareerides, et need vastavad vähemalt 20 % madalamatele heite piirnormidele, kui on sätestatud I lisa gaasilistele saasteainetele, ühe suurusjärgu väiksematele heite piirnormidele tahkete

osakeste arvu puhul ja et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded;

(c) täiselektrisõidukite puhul deklareerides, et aku tööaeg on vähemalt 10 protsendipunkti pikem kui II lisas sätestatud nõuded.

Muudatusettepanek 79

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 1 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1a. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7 NF sõidukiks, kui need sõidukid kasutavad CO₂-neutraalset kütust kas ainult või tavapärase ja CO₂-neutraalse kütuse seguna kogu sõiduki kasutusaja jooksul. Üksnes CO₂-neutraalsete kütuste kasutamise korral loetakse CO₂ heide nulliks määruse [autode ja kaubikute CO₂ heitenormid] ja määruse [raskesõidukite CO₂ heitenormid] kohaldamisel. Tavapärase ja CO₂-neutraalsete kütuste segu kasutamise korral reguleeritakse CO₂ heidet määruse [autode ja kaubikute CO₂ heitenormid] ja määruse [raskesõidukite CO₂ heitenormid] kohaldamisel CO₂ heite korrigeerimisteguriga.

Muudatusettepanek 80

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2. Nende sõidukite vastavust lõike 1 nõuetele kontrollitakse deklareeritud väärtuste alusel.

välja jäetud

Muudatusettepanek 81

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 2 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Tootjad võivad nimetada täiselektrisõidukeid Euro 7E sõidukiteks, kui need sõidukid on samaväärseks tunnistatud WLTP-efektiivsusega vahemikus 0–160 Wh/km.

Muudatusettepanek 82

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 3**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

3. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7A sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud kohanduvate kontrollifunktsioonidega. Kohanduvate kontrollifunktsioonide kasutamist tõendatakse tüübikinnitusasutustele tüübikinnituse ajal ja kontrollitakse sõiduki kasutusea jooksul vastavalt IV lisa tabelile 1.

välja jäetud

Muudatusettepanek 83

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 4**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

4. Tootjad võivad nimetada sõidukeid Euro 7G sõidukiteks, kui need sõidukid on varustatud geotarastustehnoloogiatega sisepõlemismootoriga. Tootja paigaldab nendele sõidukitele juhi hoiatamise süsteemi, et teavitada kasutajat sellest, kui veoakud on peaaegu tühjad, ja peatada sõiduk, kui sõidukit ei laeta 5 km jooksul alates esimesest hoiatusest, kui sõiduk on heitevabal režiimil. Selliste

välja jäetud

*geotarastustehnoloogiate rakendamist
võib kontrollida sõiduki kasutusea
jooksul.*

Muudatusettepanek 84

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Tootjad võivad ehitada sõidukeid, milles on ühendatud kaks või enam lõigetes 1, 2 või 3 nimetatud omadust, ning nimetada neid sümbolite ja tähtede kombinatsiooniga, nagu Euro 7+A, Euro 7+G, Euro 7+AG või Euro 7AG sõidukid.

välja jäetud

Muudatusettepanek 85

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 6**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

6. Tootja taotlusel võib tüübikinnitusasutus anda N_2 -kategooria sõidukitele, mille täismass on 3,5–4,0 tonni ja mis pärinevad N_1 sõidukitüübist, N_1 sõidukitüübi heitealase tüübikinnituse. Selliseid sõidukeid nimetatakse Euro 7ext sõidukiteks.

välja jäetud

Muudatusettepanek 86

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 5 – lõige 7**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

7. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad menetluste, katsete ja meetodite kohta, mille kohaselt kontrollitakse vastavust lõigetes 1–6 sätestatud nõuetele. Rakendusaktid

välja jäetud

*võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes
2 nimetatud kontrollimenetlusega.*

Muudatusettepanek 87

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende toodetavad sõidukid, mida müüakse või mis registreeritakse või võetakse kasutusele liidus, vastavad I lisa sätestatud heite piirnormidele, kui neid kasutatakse III lisa sätestatud tavapärastes ja laiendatud sõidutingimustes, sõiduki kogu kasutusea jooksul, mis on sätestatud IV lisa tabelis 1, ning et need vastavad ka II lisa sätestatud aku tööaja tõhususe miinimumnõuetele.

Muudatusettepanek

1. Tootjad tagavad, et nende ***pärast artiklis 20 sätestatud kuupäevi*** toodetavad sõidukid, mida müüakse või mis registreeritakse või võetakse kasutusele liidus, vastavad I lisa sätestatud heite piirnormidele, kui neid kasutatakse III lisa sätestatud ***uute reguleeritud ainete puhul ning määruse (EL) 2017/1151 ja määruse (EL) 582/2011 asjakohastes lisades ning määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 juba reguleeritud ainete puhul ning järgitakse sõiduki tavakasutust***, sõiduki kogu kasutusea jooksul, mis on sätestatud IV lisa tabelis 1, ning et need vastavad ka II lisa sätestatud aku tööaja tõhususe miinimumnõuetele.

Muudatusettepanek 88

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Tootjad tagavad, et ***need sõidukid vastavad*** käesoleva määruse sätete kohaselt deklareeritud CO₂ heite, kütusekulu ja energiatarbimise ning energiatõhususe väärtustele sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1.

Muudatusettepanek

2. Tootjad tagavad, et ***sõidukite tehnoloogiline konstruktsioon vastab*** käesoleva määruse sätete kohaselt deklareeritud CO₂ heite, kütusekulu ja energiatarbimise ning energiatõhususe väärtustele sõiduki kasutusea jooksul, nagu on sätestatud IV lisa tabelis 1, ***sõiduki tavakasutuse korral***.

Muudatusettepanek 89

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele sõidukitele paigaldatud **OBFCM-, OBD- ja OBM-seadmed** ning rikkumisvastased meetmed vastavad **käesoleva määruse sätetele nii kaua, kui sõiduk on kasutusel.**

Muudatusettepanek

3. Tootjad tagavad, et nendele sõidukitele paigaldatud **OBFCM-seade, pardadiagnostikasüsteem ja pardaseiresüsteem** ning rikkumisvastased meetmed **ei ole deaktiveeritud ning vastavad IV lisa tabelis 1 esitatud sätetele.**

Muudatusettepanek 90

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad võimaldama **kõike järgmist:**

Muudatusettepanek

6. OBM-süsteemid, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad võimaldama:

Muudatusettepanek 91

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) kõigi heitkoguste ületamise juhtude ulatuse ja kestuse registreerimine;

Muudatusettepanek

(a) kõigi heitkoguste ületamise juhtude ulatuse ja kestuse registreerimine **vastavalt käesolevale määrusele;**

Muudatusettepanek 92

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 6 – lõige 6 – punkt b

Komisjoni ettepanek

(b) sõiduki heitekäitumise andmete, sealhulgas saasteainete andurite ja heitgaasivoo andmete edastamine OBD-

Muudatusettepanek

(b) sõiduki heitekäitumise **asjaomaste** andmete, sealhulgas saasteainete andurite ja heitgaasivoo andmete edastamine OBD-

pordi kaudu **ja üle õhu**, sealhulgas tehnöülevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnokontrolli tarbeks^{55, 56};

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnöülevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

pordi kaudu, sealhulgas tehnöülevaatuse ja liiklevate sõidukite tehnokontrolli tarbeks^{55, 56};

⁵⁵ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/47/EL, milles käsitletakse liidus liiklevate tarbesõidukite tehnokontrolli ja -ülevaatust ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2000/30/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 134).

⁵⁶ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta direktiiv 2014/45/EL, milles käsitletakse mootorsõidukite ja nende haagiste korralist tehnöülevaatust ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2009/40/EÜ (ELT L 127, 29.4.2014, lk 129).

Muudatusettepanek 93

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 6 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) sõiduki parandamise algatamine, kui juhi hoiatamise süsteem annab märku oluliselt ülemäärasesest heitest.

Muudatusettepanek 94

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad suutma edastada salvestatud sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu **ja õhu teel**.

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek

7. OBFCM-seadmed, mille tootja on nendele sõidukitele paigaldanud, peavad suutma edastada **seaduses ettenähtud, vajalikke ja asjakohaseid** salvestatud sõidukiandmeid pardadiagnostikaseadme pordi kaudu **, järgides määruse (EL) 2016/679 sätteid**.

Muudatusettepanek 95

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, **võtavad tootjad viivitamata** vajalikud parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmine, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek 96

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 6 – lõige 9

Komisjoni ettepanek

9. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad lõigetes 1–8 osutatud kohustustega seotud nõuete, katsete, meetodite ja parandusmeetmete kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 97

Muudatusettepanek

8. **Kooskõlas käesoleva määrusega toodetud** sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike puhul, mis kujutavad endast tõsist ohtu või ei vasta käesolevas määruses sätestatud nõuetele, **saavad tootjad rakendusaktide protsessi ja ajakavade kohaselt juhised, kuidas võtta kooskõlas vastavates rakendusaktides ja delegeeritud õigusaktides sätestatud korraga** vajalikud parandusmeetmed, sealhulgas vajaduse korral nende sõidukite, süsteemide, osade ja eraldi seadmestike remont või muutmine, et tagada vastavus käesolevale määrusele. Tootjad või muud ettevõtjad kõrvaldavad toote turult või kutsuvad selle vajaduse korral tagasi. Tootja teavitab viivitamata tüübikinnituse andnud tüübikinnitusasutust, esitades asjakohased üksikasjad nõuetele mittevastavuse kohta.

Muudatusettepanek

9. Komisjon võtab **hiljemalt ühe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast** rakendusaktidega vastu üksikasjalikud eeskirjad lõigetes 1–8 osutatud kohustustega seotud nõuete, katsete, meetodite ja parandusmeetmete kohta. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise regenereerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas. ***Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse kohanduvate juhtimiseseadmete ja geotarastusvõimaluste kasutamise kohta, kui tootja valib need võimalused.***

Muudatusettepanek 98

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 7 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Tootjad annavad igale sõidukile välja keskkonnapassi ning esitavad selle koos sõidukiga sõiduki ostjale, võttes asjakohased andmed sellistest allikatest nagu vastavustunnistus ja tüübikinnitusdokumendid. Tootja tagab, et keskkonnapassi andmed on sõiduki elektroonilistes süsteemides kuvamiseks kättesaadavad ja neid saab edastada pardaarvutilt välisarvutile.

Muudatusettepanek

2. Tootja esitab tüübikinnitusasutusele allkirjastatud vastavustunnistuse tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste, CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimise, pardadiagnostikaseadme, OBMi, heite ja aku tööaja, pideva või perioodilise regenereerimise, rikkumisvastaste ja karterinõuete kohta, nagu on sätestatud V lisas.

Muudatusettepanek

4. Tootjad annavad igale sõidukile välja keskkonnapassi, ***esitavad selle kohta tarbijatele müügikohas teavet***, ning esitavad selle koos sõidukiga sõiduki ostjale, võttes asjakohased andmed sellistest allikatest nagu vastavustunnistus ja tüübikinnitusdokumendid. ***Tootjad ajakohastavad sõiduki keskkonnapassi pärast kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuskontrolle, nii et märgitud on selle määruse artiklis 3 (71) mainitud teave ajakohastatud väärtused. Määruse 2018/858 ja direktiivi 2014/45/EL kohaselt lubavad tootjad pädevatel asutustel ja ülevaatuspunktidel sõiduki keskkonnapassi ajakohastada sõiduki OBD-pordist ja OBFCM-seadmest pärit täpsete andmetega.*** Tootja tagab, et keskkonnapassi andmed on sõiduki elektroonilistes süsteemides kuvamiseks

kättesaadavad ja neid saab edastada
pardaarvutilt välisarvutile.

Muudatusettepanek 99

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 5**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, millega kehtestatakse lõigete 1–4 kohased katsed ja vastavuskontrollid ning heitealase tüübikinnituse, toodangu vastavuse, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse, vastavustunnistuse ja keskkonnapassiga seotud menetlused. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

välja jäetud

Muudatusettepanek 100

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 7 – lõige 5 a (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

5a. Kõigi uute kergsõidukite korral, mille puhul on võimalik tõendada, et need töötavad üksnes sellistel kütustel, mis ei ole praegu kaubanduslikult kättesaadavad, viib komisjon läbi täieliku mõjuhinnangu, enne kui kaalub, kas esitada seadusandlik ettepanek, millega kehtestatakse lõigete 1–4 kohased katsed ja vastavuskontrollid ning asjakohaste teemadega seotud menetlused.

Muudatusettepanek 101

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – pealkiri**

Komisjoni ettepanek

Erieeskirjad väiketootjatele

Muudatusettepanek

Erieeskirjad väiketootjatele **ja eriti väikestele tootjatele**

Muudatusettepanek 102

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Mis puudutab saasteainete heidet, siis võivad väiketootjad asendada V lisa tabelites 1, 3, 5, 7 ja 9 sätestatud katsed vastavustunnistustega. Väiketootjate ehitatud ja turule lastud sõidukite nõuetele vastavust võib katsetada kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve raames vastavalt V lisa tabelitele 2, 4, 6, 8 ja 10. V lisa sätestatud toodangu vastavuse katsed ei ole nõutavad. Artikli 4 lõike 4 punkti b väiketootjate suhtes ei kohaldata.

Muudatusettepanek

1. Mis puudutab saasteainete heidet, siis võivad väiketootjad **ja eriti väikesed tootjad** asendada V lisa tabelites 1, 3, 5, 7 ja 9 sätestatud katsed vastavustunnistustega. Väiketootjate ehitatud ja turule lastud sõidukite nõuetele vastavust võib katsetada kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve raames vastavalt V lisa tabelitele 2, 4, 6, 8 ja 10. V lisa sätestatud toodangu vastavuse katsed ei ole nõutavad. Artikli 4 lõike 6 punkti b väiketootjate **ja eriti väikeste tootjate** suhtes ei kohaldata.

Muudatusettepanek 103

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 8 – lõige 2**

Komisjoni ettepanek

2. Eriti väikesed tootjad peavad **järgima** kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve eesmärgil juhuslikel tegelikel sõidutsüklitel põhinevate laborikatsete puhul I lisa sätestatud heite **piirnorme**.

Muudatusettepanek

2. Eriti väikesed tootjad peavad **tõendama** kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse ja turujärelevalve eesmärgil juhuslikel tegelikel sõidutsüklitel põhinevate laborikatsete puhul I lisa sätestatud heite **piirnormidele vastavust**.

Muudatusettepanek 104

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 9 – lõige 1**

Komisjoni ettepanek

1. Mitmeastmelise tüübikinnituse korral vastutavad heitealase tüübikinnituse eest teise või järgnevate astmete tootjad, kui nad muudavad sõiduki mis tahes osa, mis eelmise etapi tootjate esitatud andmete kohaselt võib mõjutada heidet või aku tööaega.

Muudatusettepanek

1. Mitmeastmelise tüübikinnituse korral vastutavad heitealase tüübikinnituse eest teise või järgnevate astmete tootjad **pärast artiklis 20 sätestatud kuupäevi koos tootjaga**, kui nad muudavad sõiduki mis tahes osa, mis eelmise etapi tootjate esitatud andmete kohaselt võib mõjutada heidet või aku tööaega.

Muudatusettepanek 105

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 9 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldusnõuded ja andmed, mida eelmise etapi tootjad peavad esitama vastavalt lõikele 1, ja menetlused selliste sõidukite CO₂ heite määramiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

2. Komisjon võtab **hiljemalt ühe aasta jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast** vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldusnõuded ja andmed, mida eelmise etapi tootjad peavad esitama vastavalt lõikele 1, ja menetlused selliste sõidukite CO₂ heite määramiseks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek 106

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 3

Komisjoni ettepanek

3. Alates ... **[väljaannete talitus: palun lisada kuupäev = käesoleva määruse jõustumise kuupäev]** ei tohi riiklikud tüübikinnitusasutused tootja taotlusel keelduda ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukile või mootorile ega keelata käesoleva määruse nõuetele vastava uue sõiduki registreerimist, müüki või

Muudatusettepanek

3. Alates **artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** ei tohi riiklikud tüübikinnitusasutused tootja taotlusel keelduda ELi heitealase või riikliku tüübikinnituse andmisest uut tüüpi sõidukile või mootorile ega keelata käesoleva määruse nõuetele vastava uue sõiduki registreerimist, müüki või kasutuselevõtmist.

kasutuselevõtmist.

Muudatusettepanek 107

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 4

Komisjoni ettepanek

4. Alates **1. juulist 2025** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₁-, N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

4. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute **liidus müüdavate, registreeritavate või kasutusele võetavate** M₁-, N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste **mootorite ja** sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 108

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 5

Komisjoni ettepanek

5. Alates **1. juulist 2027** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute M₂-, M₃-, N₂-, N₃-kategooria sõidukite ning selliste uute O₃- ja O₄-kategooria haagiste vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatarbimise, energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

5. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** käsitavad riigi ametiasutused selliste uute **liidus müüdavate, registreeritavate või kasutusele võetavate** M₂-, M₃-, N₂-, ja N₃-kategooria sõidukite ning selliste uute O₃- ja O₄-kategooria haagiste vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatarbimise või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste **mootorite ja** sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 109

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 6

Komisjoni ettepanek

6. Alates **1. juulist 2030** käsitavad riigi ametiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

6. Alates **12 kuud pärast artiklis 20 nimetatud sobivat kuupäeva** käsitavad riigi ametiasutused väiketootjate toodetud selliste uute **liidus müüdavate, registreeritavate või kasutusele võetavate** M₁- ja N₁-kategooria sõidukite **ning määruse (EL) 2018/858 A osa punkti 5.2 kohaselt liigitatud SB-kategooriasse liigitatud sõidukite** vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 110

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 7

Komisjoni ettepanek

7. Alates **1. juulist 2031** käsitavad riigiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek

7. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** käsitavad riigiasutused väiketootjate toodetud selliste uute M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite vastavustunnistusi, mis ei vasta käesolevale määrusele, registreerimise otstarbel kehtetuna ning keelavad CO₂ ja saasteainete heite, kütusekulu ja energiatarbimise, energiatõhususe või aku tööajaga seotud põhjustele tuginedes selliste **mootorite ja** sõidukite registreerimise, müügi ja kasutuselevõtmise.

Muudatusettepanek 111

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 10 – lõige 8

Komisjoni ettepanek

8. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, milles sätestatakse haldus- ja tehnilised elemendid, mis on vajalikud lõike 1 nõuete täitmise kontrollimiseks tehtavate katsete, kontrollide ja inspeksioonide jaoks, ning tehnilised elemendid, mis on vajalikud lõike 2 kohasteks turujärelevale kontrollideks. Rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 17 lõikes 2 nimetatud kontrollimenetlusega.

Muudatusettepanek

välja jätud

Muudatusettepanek 112

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Alates **1. juulist 2025** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek

1. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₁- ja N₁-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 113

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 11 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Alates **1. juulist 2027** on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-

Muudatusettepanek

2. Alates **12 kuu möödumisest artiklis 20 nimetatud sobivast kuupäevast**

M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

on käesoleva eeskirja alusel tüübikinnituse saanud M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukile **ning O₃- ja O₄-kategooria haagistele** paigaldamiseks ettenähtud süsteemi, osa või eraldi seadmestiku müük või paigaldamine keelatud, kui süsteem, osa või eraldi seadmestik ei ole saanud käesoleva määruse kohast tüübikinnitust.

Muudatusettepanek 114

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 12 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. Ettevõtjad ja sõltumatud käitajad ei tohi sõidukit ega selle süsteeme omavoliliselt muuta.

Muudatusettepanek

1. Ettevõtjad ja sõltumatud käitajad ei tohi sõidukit ega selle süsteeme omavoliliselt muuta. **Lükkmesriigid kehtestavad rahalised karistused, mida riigi ametiasutused kohaldavad nõuete rikkumise korral.**

Muudatusettepanek 115

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. Tootjad teevad selliste kontrollide tegemiseks vajalikud andmed komisjonile ja kolmandatele isikutele kättesaadavaks vastavalt määruse (EL) 2018/858 artikli 9 lõikele 5 ja artikli 13 lõikele 10.

Muudatusettepanek

2. Tootjad teevad **ennetavalt** selliste kontrollide tegemiseks vajalikud andmed komisjonile ja kolmandatele isikutele kättesaadavaks vastavalt määruse (EL) 2018/858 artikli 9 lõikele 5 ja artikli 13 lõikele 10.

Muudatusettepanek 116

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 13 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2a. Et tuvastada määruse täitmisest

kõrvalehoidmise ja mittevastavuse juhte, jälgib komisjon pidevalt liidu tasandil olukorda, tuginedes sealhulgas turuseirele või asjas tähtsust omavatele teabeallikatele, näiteks kontrollorganite ning kodanikuühiskonna organisatsioonide teadaannetele ja muule teabele. Kui tuvastatakse vastavuse rikkumisi, esitab komisjon aruande Euroopa Parlamendile ja Nõukogule ning võtab järelmeetmena vajaduse korral vastu seadusandliku ettepaneku selle mittevastavusega seotud riskidega tegelemiseks ja nende eemaldamiseks.

Muudatusettepanek 117

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

3. Heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas toodangu vastavus, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus ja turujärelevalve, võtab komisjon vastu rakendusaktid, milles käsitletakse heitealase tüübikinnituse menetlusi ja katseid, katsemeetodeid, haldussätteid, heitealaste tüübikinnituste muutmist ja laiendamist, juurdepääsu andmetele, dokumentatsiooninõudeid ja vorme kõigi järgmiste jaoks:

Muudatusettepanek

3. Heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas toodangu vastavus, kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus ja turujärelevalve, võtab komisjon *hiljemalt 12 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast vastu rakendusaktid punktide a–f ja i–k kohta ning hiljemalt 12 kuu jooksul alates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) punktide g ja h kohase sätte avaldamist* vastu rakendusaktid, milles käsitletakse heitealase tüübikinnituse menetlusi ja katseid, katsemeetodeid, haldussätteid, heitealaste tüübikinnituste muutmist ja laiendamist, juurdepääsu andmetele, dokumentatsiooninõudeid ja vorme kõigi järgmiste jaoks:

Muudatusettepanek 118

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt d a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(da) seisundi süsteem;

Muudatusettepanek 119

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt d b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(db) süsteem, mis hoiatab juhti
ülemäärase heite korral;**

Muudatusettepanek 120

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt d c (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

**(dc) süsteem, mis hoiatab juhti madala
reagentitaseme korral;**

Muudatusettepanek 121

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt f**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(f) varu-saastekontrollisüsteemide
tüübid ja nende osad;

(f) varu-saastekontrollisüsteemide
tüübid ja nende osad ***spetsiaalselt eri
sõidukikategooriate jaoks, milles võetakse
arvesse ka muid sõidukisiseseid süsteeme,
mis aitavad kaasa sõiduki ja haagiste
pidurdamisele;***

Muudatusettepanek 122

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt g**

Komisjoni ettepanek

(g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad;

Muudatusettepanek

(g) pidurisüsteemi tüübid ja nende varuosad **vastavalt ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil tehtud tööle**;

Muudatusettepanek 123

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 3 – punkt h**

Komisjoni ettepanek

(h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega;

Muudatusettepanek

(h) rehvitüübid seoses rehvide kulumisega **vastavalt ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumi määrusele**;

Muudatusettepanek 124

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – sissejuhatav osa**

Komisjoni ettepanek

Komisjonile antakse volitused võtta vastu rakendusakte heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus, toodangu vastavus ja turujärelevalve, et sätestada järgmine:

Muudatusettepanek

Komisjonile antakse volitused võtta **hiljemalt 12 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast vastu rakendusakte punktide a–f ja i–w kohta ning hiljemalt 12 kuu jooksul alates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil punktide g–i kohase sätte avaldamist** vastu rakendusakte heitealase tüübikinnituse kõigi etappide kohta, sealhulgas kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavus, toodangu vastavus ja turujärelevalve, et sätestada järgmine:

Muudatusettepanek 125

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a**

Komisjoni ettepanek

(a) meetodid summutitoru heitgaaside mõõtmiseks laboris ja maanteedel, sealhulgas juhuslikud **ja halvimad** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigul tekkivate heitkoguste kontrollimiseks;

Muudatusettepanek

(a) meetodid summutitoru heitgaaside mõõtmiseks laboris ja maanteedel, sealhulgas juhuslikud, **kuid statistiliselt olulised** tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetsükliid, **meetmed ettekavatsetud tulemusega sõidu vastu tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste katsetamisel**, mobiilsete heitemõõtmisüsteemide kasutamine tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste ja tühikäigul tekkivate heitkoguste kontrollimiseks;

Muudatusettepanek 126

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt a a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(aa) määruse (EÜ) nr 595/2009 kohaldamisalasse kuuluvate M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite puhul kanda üle kõik kõnealuses määruses ja selle hilisemates muudatustes sätestatud labori- ja kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse (ISC-PEMS) katsemenetlused;

Muudatusettepanek 127

Ettepanek võtta vastu määrus

Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt g

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(g) pidurite tekitatud osakeste heite mõõtmise meetodid, sealhulgas meetodid, mida kasutada raskesõidukite, tegelikus liikluses pidurite tekitatud osakeste heite ja regeneratiivpidurduse puhul;

(g) pidurite tekitatud osakeste heite mõõtmise meetodid, sealhulgas meetodid, mida kasutada raskesõidukite, tegelikus liikluses pidurite tekitatud osakeste heite ja regeneratiivpidurduse puhul **vastavalt ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) tehtud tööle;**

Muudatusettepanek 128

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt h

Komisjoni ettepanek

(h) meetodid rehvide kulumise mõõtmiseks, et jälgida rehvi kulumiskiiruse määrasid;

Muudatusettepanek

(h) meetodid rehvide kulumise mõõtmiseks, et jälgida rehvi kulumiskiiruse määrasid **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga**;

Muudatusettepanek 129

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt i

Komisjoni ettepanek

(i) meetodid, mille abil hinnatakse vastavust aku tööaja miinimumnõuetele;

Muudatusettepanek

(i) meetodid, mille abil hinnatakse vastavust aku tööaja miinimumnõuetele **kooskõlas ÜRO ülemaailmse sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumiga**;

Muudatusettepanek 130

Ettepanek võtta vastu määrus Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt j

Komisjoni ettepanek

(j) OBFCM-seadmed, OBD- ja OBM-süsteemid, sealhulgas vastavuslävendid, toimivusnõuded ja katsed, andurite talitluse tagamise meetodid ning nende seadmete ja süsteemide salvestatud andmete **üle õhu** edastamine;

Muudatusettepanek

(j) OBFCM-seadmed, OBD- ja OBM-süsteemid, sealhulgas vastavuslävendid, **heitkoguste ületamise juhu määratlus**, toimivusnõuded ja katsed, andurite talitluse tagamise meetodid ning nende seadmete ja süsteemide salvestatud andmete edastamine;

Muudatusettepanek 131

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt k

Komisjoni ettepanek

(k) juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite karakteristikud ja toimivus ning nende nõuetekohase toimimise hindamise meetod;

Muudatusettepanek

(k) juhi hoiatamise süsteemide ja meeldetuletusmeetodite karakteristikud ja toimivus ning nende nõuetekohase toimimise hindamise meetod **kooskõlas käesoleva määrusega**;

Muudatusettepanek 132

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt k a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(ka) tavakasutusega seotud metoodika tehnöölevaatuste jaoks;

Muudatusettepanek 133

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt r

Komisjoni ettepanek

(r) katsetes kasutatavate etalonkütuste spetsifikatsioonid;

Muudatusettepanek

(r) katsetes kasutatavate etalonkütuste spetsifikatsioonid, **mis sisalduvad kütusekvaliteedi direktiivis 98/70/EÜ**;

Muudatusettepanek 134

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt s

Komisjoni ettepanek

(s) katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise kindlakstegemise meetodid;

Muudatusettepanek

(s) katkestusseadmete ja katkestusstrateegiate puudumise kindlakstegemise meetodid **kooskõlas ELi õigusaktidega ja ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni üldise tehnilise normiga**;

Muudatusettepanek 135

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt u

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(u) keskkonnapassi vorm ja andmed ning üle õhu edastamise meetodid;

välja jäetud

Muudatusettepanek 136

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 14 – lõige 4 – lõik 1 – punkt w a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

(wa) meetodid M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite kohaldatavate hübriidtehnoloogiate tüübikinnituse andmiseks;

Muudatusettepanek 137

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte, võtmaks arvesse tehnika arengut, et muuta järgmist:

1. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 *hiljemalt 12 kuu jooksul alates käesoleva määruse jõustumise kuupäevast punktide c ja d kohta ning hiljemalt 12 kuu jooksul alates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) punkti b kohase sätte avaldamist* vastu delegeeritud õigusakte, võtmaks arvesse tehnika arengut, et muuta järgmist:

Muudatusettepanek 138

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt a

Komisjoni ettepanek

(a) III lisa seoses *M₂*-, *M₃*-, *N₂*- ja *N₃*-*kategooria sõidukite* katsetingimustega, lähtudes Euro 7 *sõidukite* katsetamisel kogutud andmetest;

Muudatusettepanek

(a) III lisa seoses *M1*, *M2*, *M3* ja *N1*, *N2*, *N3* katsetingimustega, lähtudes Euro 7 *uute ainete* katsetamisel kogutud andmetest, *peavad katsetingimused olema täielikult kooskõlas määruses (EL) 2017/1151, määruses (EL) 582/2011 ja määruse (EÜ) 595/2009 artiklis 4 sätestatud katsetingimustega ning laiendama eeskirju üksnes uutele ainetele;*

Muudatusettepanek 139

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt c

Komisjoni ettepanek

(c) V lisa seoses katsenõuete ja tunnistuste kohaldamisega, lähtudes tehnika arengust;

Muudatusettepanek

(c) V lisa seoses katsenõuete ja tunnistuste kohaldamisega, lähtudes tehnika arengust, *kuid ainult selleks, et vähendada menetluste keerukust;*

Muudatusettepanek 140

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 1 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) artiklit 5, kehtestades tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevad valikuvõimalused ja nimetused.

Muudatusettepanek

(d) artiklit 5, kehtestades tootjatele uuenduslikel tehnoloogiatel põhinevad valikuvõimalused ja nimetused, *sealhulgas üksnes CO₂-neutraalsetel kütustel või kütuste segul töötavate sisepõlemismootoriga sõidukitele.*

Muudatusettepanek 141

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – sissejuhatav osa

Komisjoni ettepanek

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, et võtta arvesse tehnika arengut järgmiselt:

Muudatusettepanek

2. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 16 **hiljemalt 12 kuu jooksul alates ÜRO ülemaailmsel sõidukieeskirjade ühtlustamise foorumil (WP29) punktide a–c kohase sätte avaldamist** vastu delegeeritud õigusakte käesoleva määruse täiendamiseks, et võtta arvesse tehnika arengut järgmiselt:

Muudatusettepanek 142

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt d

Komisjoni ettepanek

(d) kehtestades IV lisas vastupidavuse kordajad, lähtudes M2-, M3-, N2- ja N3 - kategooria Euro 7 sõidukite katsetamisel kogutud andmetest ning Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitatud aruandest raskesõidukite vastupidavuse kohta;

Muudatusettepanek

välja jäetud

Muudatusettepanek 143

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 15 – lõige 2 – punkt e a (uus)

Komisjoni ettepanek

(ea) kehtestades koostöös tootjate ja tarnijatega nõuded ja reeglid sõidukite tehnilistele seadmetele, mis võimaldavad kindlaks teha sõidukites üksnes CO₂-neutraalsete kütuste kasutamise.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 144

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 1

Komisjoni ettepanek

1. **1. septembriks 2030** teatavad liikmesriigid komisjonile käesoleva määruse kohaldamisest.

Muudatusettepanek

1. **Hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist** teatavad liikmesriigid komisjonile käesoleva määruse kohaldamisest.

Muudatusettepanek 145

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2

Komisjoni ettepanek

2. **1. septembriks 2031** esitab komisjon lõike 1 kohaselt esitatud teabe põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Muudatusettepanek

2. **Hiljemalt viis aastat pärast käesoleva määruse jõustumist** esitab komisjon lõike 1 kohaselt esitatud teabe põhjal Euroopa Parlamendile ja nõukogule hindamisaruande käesoleva määruse kohaldamise kohta.

Muudatusettepanek 146

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

2a. Komisjon esitab aruande käesoleva määruse tõhususe kohta ja selle kohta, mil määral on see mõjutanud sõiduki tootjate ja autoveoettevõtjate konkurentsivõimet ning selle mõju kohta tarbijahindadele. Selles aruandes käsitletakse ka käesoleva määruse ja muude asjakohaste liidu õigusaktide koostoimet ning selles tuleks kindlaks määrata õigusnormid, mida võib ajakohastada ja lihtsustada, samuti meetmed, mida on võetud või võidakse võtta, et vähendada kogukulude survet ettevõtjatele ja tarbijatele kooskõlas põhimõttega „üks sisse, üks välja“.

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 147

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 18 – lõige 2 b (uus)**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

2b. Hiljemalt 36 kuud pärast kõigi käesoleva määruse kohaselt vastu võetud rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse raskesõidukite vastupidavust.

Muudatusettepanek 148

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõik 1**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks alates **1. juulist 2025**.

Määrus (EÜ) nr 715/2007 tunnistatakse kehtetuks alates **artikli 20 lõikes 2 sätestatud kuupäevast, välja arvatud katsemenetluste asjakohased lisad.**

Muudatusettepanek 149

**Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 19 – lõik 2**

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks alates **1. juulist 2027**.

Määrus (EÜ) nr 595/2009 tunnistatakse kehtetuks alates **artikli 20 lõikes 3 sätestatud kuupäevast, välja arvatud artikkel 4 ja katsemenetluste asjakohased lisad.**

Muudatusettepanek 150

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 2

Komisjoni ettepanek

Seda kohaldatakse M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes **alates 1. juulist 2025 ning** M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes **alates 1. juulist 2027.**

Muudatusettepanek

Seda kohaldatakse **uut tüüpi** M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike, **välja arvatud rehvid ja pidurid**, suhtes **pärast kolme aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast ning uut tüüpi** M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike, **välja arvatud rehvid ja pidurid**, ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes **pärast viie aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast.**

Muudatusettepanek 151

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 2 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Seda kohaldatakse **uut tüüpi** M_1 - ja N_1 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike suhtes seoses nende sõidukite uute reguleeritud ainetega **pärast viie aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast ning uut tüüpi** M_2 -, M_3 -, N_2 - ja N_3 -kategooria sõidukite ja nende osade ja eraldi seadmestike ning O_3 - ja O_4 -kategooria haagiste suhtes seoses uute reguleeritud ainetega **pärast seitsme aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast.**

Muudatusettepanek

Muudatusettepanek 152

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 2 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Määruste (EL) 2017/1151 ja (EL) 582/2011 sätteid tunnistatakse kehtetuks, välja arvatud kõik lisad ja nendega seotud rakendusaktid, mis käsitlevad raskesõidukite ja kergsõidukite katsetamismenetlusi.

Muudatusettepanek 153

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 3

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Väiketootjate ehitatud M₁- ja N₁-kategorია sõidukite suhtes kohaldatakse seda *alates 1. juulist 2030.*

Väiketootjate ehitatud *uut tüüpi* M₁- ja N₁-kategorია sõidukite *ja nende osade ja eraldi seadmestike, välja arvatud rehvid ja pidurid, ning määruse (EL) 2018/858 A osa punkti 5.2 kohaselt SB-kategoriasse liigitatud sõidukite* suhtes kohaldatakse seda *pärast kuue aasta möödumist artiklite 14 ja 15 kohaselt vastu võetud vastavate rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide jõustumise kuupäevast.*

Muudatusettepanek 154

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikli 20 – lõik 3 a (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Seda hakatakse rehvide ja pidurite suhtes kohaldama viis aastat pärast vastavalt artikli 15 lõike 1 punktile b, artikli 15 lõike 2 punktile a ja artikli 15 lõike 2 punktile b vastu võetud vastavate delegeeritud õigusaktide jõustumise

kuupäeva.

Muudatusettepanek 155

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 3 b (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hiljemalt üks aasta pärast käesoleva määruse artiklis 20 sätestatud jõustumis- ja kohaldamiskuupäeva keelduvad riigi ametiasutused, tuginedes asjakohastele heitenormidele, andmast EÜ või siseriikliku tüübikinnitust uutele M₁-, N₁-kategooria sõidukitele, mis ei vasta käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele.

Muudatusettepanek 156

Ettepanek võtta vastu määrus
Artikkel 20 – lõik 3 c (uus)

Komisjoni ettepanek

Muudatusettepanek

Hiljemalt kaks aastat pärast käesoleva määruse artiklis 20 sätestatud kohaldamiskuupäeva keelduvad riigi ametiasutused, tuginedes asjakohastele heitenormidele, käesolevale määrusele ja selle rakendusmeetmetele mittevastavate uute M₁- ja N₁-kategooria sõidukite registreerimisest, müügist või kasutusele võtmisest.

Muudatusettepanek 157

Ettepanek võtta vastu määrus
I lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>				
<i>Euro 7 kohased heite piirnõrmid M₁- ja N₁-kategooria sise põlemismootoriga sõidukite puhul</i>				
<i>Saasteainete</i>	<i>M₁- ja N₁- kategooria</i>	<i>Ainult N₁- kategooria</i>	<i>M₁- ja N₁- kategooria</i>	<i>Heitkoguste eelarve kõigi</i>

heitkogused	sõidukid	sõidukid võimsuse ja massi suhtega ¹ alla 35 kW/t	sõidukite heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul	alla 10 km pikkuste sõitude puhul ainult N ₁ -kategorია sõidukitel, mille võimsuse ja massi suhe on väiksem kui 35 kW/t.
	km kohta	km kohta	sõidu kohta	sõidu kohta
NO _x (mg)	60	75	600	750
PM (mg)	4,5	4,5	45	45
PN ₁₀ , #	6×10 ¹¹	6×10 ¹¹	6×10 ¹²	6×10 ¹²
CO (mg)	500	630	5000	6300
THC (mg)	100	130	1000	1300
NMHC (mg)	68	90	680	900
NH ₃ (mg)	20	20	200	200
<p>¹ Mõõdetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 85 punkti 5.3.2 kohaselt sisepõlemismootoriga sõidukite ja täiselektrisõidukite puhul või kõigil muudel juhtudel mõõdetud ÜRO üldise tehnilise normi 21 punktis 6 sätestatud katsemenetluse kohaselt.</p>				
<i>Muudatusettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnõrmid M ₁ - ja N ₁ -kategorია sisepõlemismootoriga sõidukite puhul				
Saasteainete heitkogused	M ₁ - ja N ₁ -kategorია sõidukid	Ainult N ₁ -kategorია sõidukid võimsuse ja massi suhtega 1 alla 44 kW/t	M ₁ - ja N ₁ -kategorია sõidukite heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul	Heitkoguste eelarve kõigi alla 10 km pikkuste sõitude puhul ainult N ₁ -kategorია sõidukitel, mille võimsuse ja massi suhe on väiksem kui 44 kW/t
	km kohta	km kohta	sõidu kohta	sõidu kohta
NO _x (mg)	60	75	600	750
PM (mg)	4,5	4,5	45	45

PN ₁₀ , #	6×10 ¹¹	6×10 ¹¹	6×10 ¹²	6×10 ¹²
CO (mg)	500	740	5000	7400
THC (mg)	100	160	1000	1600
NMHC (mg)	68	108	680	1080
NH ₃ (mg)	20	–	200	–
<p>¹ Mõõdetud ÜRO Euroopa Majanduskomisjoni eeskirja nr 85 punkti 5.3.2 kohaselt sise põlemismootoriga sõidukite ja täiselektrisõidukite puhul või kõigil muudel juhtudel mõõdetud ÜRO üldise tehnilise normi 21 punktis 6 sätestatud katsemenetluse kohaselt.</p>				

Muudatusettepanek 158

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnormid M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite ja nendes sõidukites kasutatavate sise põlemismootorite puhul				
Saasteainete heitkogused	<i>Külmheide²</i>	<i>Kuumheide³</i>	<i>Kõigi vähem kui 3*WHTC pikkuste sõitude heitkoguste eelarve</i>	<i>Valikulised heite piirnormid tühikäigul⁴</i>
	kWh kohta	kWh kohta	kWh kohta	tunnis
NO _x (mg)	350	90	150	5000
PM (mg)	12	8	10	
PN ₁₀ , #	5x10¹¹	2x10¹¹	3x10¹¹	
CO (mg)	3500	200	2700	
NMOG (mg)	200	50	75	
NH ₃ (mg)	65	65	70	
CH ₄ (mg)	500	350	500	
N ₂ O (mg)	160	100	140	
HCHO (mg)	30	30		
<p>² Külmheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC_{cold} (mootorite puhul) liikuvate</p>				

akende (MW) 100. protsentiilile				
³ Kuumheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC _{hot} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 90. protsentiilile				
⁴ Kohaldatav ainult juhul, kui puudub süsteem, mis lülitab mootori automaatselt välja pärast 300 sekundit pidevat tühikäigul töötamist (kui sõiduk on peatatud ja rakendatakse pidureid)				
<i>Muudatusettepanek</i>				
Euro 7 kohased heite piirnormid M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sise põlemismootoriga sõidukite ja nendes sõidukites kasutatavate sise põlemismootorite puhul				
Saasteainete heitkogused	WHSC (CI) ja WHTC (CI ja PI)	TEGELIKU S LIIKLUSES TEKKIVAD HEITKOGUSED		
	kWh kohta	kWh kohta		
NO _x (mg)	230	345		
PM (mg)	8	8		
PN ₁₀ , #	6x10¹¹	9x10¹¹		
CO (mg)	1500	2250		
NMOG (mg)				
NH ₃ (mg)	10	15		
CH ₄ (mg)	500	750		
N ₂ O (mg)				
HCHO (mg)				
NMHC (mg)	80	120		
² Kõlmheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC _{cold} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 100. protsentiilile				
³ Kuumheide viitab 1 WHTC (sõidukite puhul) või WHTC _{hot} (mootorite puhul) liikuvate akende (MW) 90. protsentiilile				
⁴ Kohaldatav ainult juhul, kui puudub süsteem, mis lülitab mootori automaatselt välja pärast 300 sekundit pidevat tühikäigul töötamist (kui sõiduk on peatatud ja rakendatakse pidureid)				

Muudatusettepanek 159

Ettepanek võtta vastu määrus

I lisa – Tabel 3

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
Euro 7 kohased heite piirnormid bensiinikütusega M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite puhul		
<i>Saasteainete heitkogused</i>	<i>M₁- ja N₁-kategooria maksimaalse massiga kuni 2 650 kg</i>	<i>N₁-kategooria maksimaalse massiga vähemalt 2 650 kg</i>
<i>Kütuseaurud (kuumseiskamisel + 2-ööpäevane katse)</i>	<i>0,50 g halvimal päeval + kuumseiskamine</i>	<i>0,70 g halvimal päeval + kuumseiskamine</i>
<i>Tankimisel eralduv heide</i>	<i>0,05 g/l kütuse kohta</i>	<i>0,05 g/l kütuse kohta</i>
<i>Muudatusettepanek</i>		
Euro 7 kohased heite piirnormid bensiinikütusega M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite puhul		
<i>välja jäetud</i>		

Muudatusettepanek 160

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded M ₁ -kategooria sõidukitel			
<i>Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded</i>	<i>Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	<i>Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	<i>Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*</i>
<i>Välise laadimisega hübriidelektrisõid</i>	<i>80 %</i>	<i>70 %</i>	

uk			
Täiselektrisõiduk	80 %	70 %	
<i>Muudatusettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N ₁ -kategooria sõidukitel, kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2030			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	85 %	70 %	
Täiselektrisõiduk	85 %	70 %	
Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek 161

Ettepanek võtta vastu määrus II lisa – Tabel 1 a (uus)

Muudatusettepanek			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded M₁-kategooria sõidukitel, kohaldatakse kuni 1. jaanuarini 2031			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	90 %	80 %	
Täiselektrisõiduk	90 %	80 %	
Vahemikupõhise d minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek 162

Ettepanek võtta vastu määrus
II lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N ₁ -kategooria sõidukitel			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	75 %	65 %	
Täiselektrisõiduk	75 %	65 %	
Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 160 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			
<i>Muudatusettepanek</i>			
Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N ₁ -kategooria sõidukitel, kohaldatakse kuni 31. detsembrini 2030			
Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*

	olenevalt sellest, kumb saabub varem	100 000 km kuni vanusega 8 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk	85 %	70 %	
Täiselektrisõiduk	85 %	70 %	
Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded	Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem	Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*
Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk			
Täiselektrisõiduk			

Muudatusettepanek 163

Ettepanek võtta vastu määrus

II lisa – Tabel 2 a (uus)

<i>Muudatusettepanek</i>			
<i>Euro 7 aku tööaja minimaalsed tõhususnõuded N₁-kategoria sõidukitel, kohaldatakse kuni 1. jaanuarini 2031</i>			
<i>Akuenergial põhinevad minimaalsed tõhususnõuded</i>	<i>Kasutusea algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub</i>	<i>Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega</i>	<i>Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*</i>

	<i>varem</i>	<i>10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	
<i>Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk</i>	<i>90 %</i>	<i>80 %</i>	
<i>Täiselektrisõiduk</i>	<i>90 %</i>	<i>80 %</i>	
<i>Vahemikupõhised minimaalsed tõhususnõuded</i>	<i>Kasutuse algusest kuni 5 aastat või 100 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	<i>Sõidukid vanusega üle 5 aasta või läbisõiduga üle 100 000 km kuni vanusega 10 aastat või läbisõiduga 240 000 km olenevalt sellest, kumb saabub varem</i>	<i>Sõidukid kuni täiendava kasutuseani*</i>
<i>Välise laadimisega hübriidelektrisõiduk</i>			
<i>Täiselektrisõiduk</i>			

Muudatusettepanek 164

Ettepanek võtta vastu määrus

III lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
<i>M₁- ja N₁-kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires</i>		
<i>Parameeter</i>	<i>Tavapärased sõidutingimused</i>	<i>Laiendatud sõidutingimused*</i>
<i>Laiendatud sõidujaotur</i>	<i>–</i>	<i>1,6 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil</i>

		kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	0 kuni 35 °C	–10 kuni 0 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	700 m	Üle 700 m ja alla 1 800 m
Maksimumkiirus	Kuni 145 km/h	145–160 km/h
Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Maksimaalne keskmine rattavõimsus esimese 2 km jooksul pärast külmkäivitust	Väiksem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest	Suurem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest
Sõidu koosseis	Ükskõik milline	–
Minimaalne läbisõit	10 000 km	3 000–10 000 km
<hr/> <p>* Kui sõidukit käitatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrategieid, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.</p>		
<i>Muudatusettepanek</i>		
<p>M₁- ja N₁-kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires seoses uute reguleeritud ainetega¹</p>		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	1,6 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	0 kuni 35 °C	–10 kuni 0 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	700 m	Üle 700 m ja alla 1 800 m
Maksimumkiirus	Kuni 145 km/h	145–160 km/h

Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Maksimaalne keskmine rattavõimsus esimese 2 km jooksul pärast külmkäivitust	Väiksem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest	Suurem kui 20 % maksimaalsest rattavõimsusest
Sõidu koosseis	Ükskõik milline**	–
Minimaalne läbisõit	10 000 km	3 000–10 000 km
<i>NH₃</i>		
<i>PN₁₀</i>		
* Kui sõidukit käitatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrategieid, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.		
¹ <i>Katsemenetlus on järjepidev ja laiendab ainult määruses (EL) 2017/1151 sätestatud katsemenetlust.</i>		

Muudatusettepanek 165

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>		
<i>M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategorია sõidukite heitgaaside piinormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires</i>		
<i>Parameeter</i>	<i>Tavapärased sõidutingimused</i>	<i>Laiendatud sõidutingimused*</i>
<i>Laiendatud sõidujaotur</i>	–	<i>2 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)</i>
<i>Ümbritseva õhu temperatuur</i>	<i>–7 kuni 35 °C</i>	<i>–10 kuni –7 °C või 35 kuni 45 °C</i>
<i>Suurim kõrgus</i>	<i>1 600 m</i>	<i>1 600–1 800 m</i>

Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Sõiduki kasulik koormus	10 % või rohkem	Alla 10 %
Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Sisepõletusmootori koormuse suurendamine külmkäivitusel	Ükskõik milline	
Sõidu koosseis	Vastavalt tavakasutusele	–
Minimaalne läbisõit	5 000 km, kui TPMLM < 16 t 10 000 km, kui TPMLM > 16 t	3 000 ja 5 000 km vahel, kui TPMLM < 16 t 3 000 ja 10 000 km vahel, kui TPMLM > 16 t
<p>* Kui sõidukit käitatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrategieid, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.</p>		
<i>Muudatusettepanek</i>		
<p>M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite heitgaaside piirnormidele vastavuse kontrollimise tingimused mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires¹</p>		
Parameeter	Tavapärased sõidutingimused	Laiendatud sõidutingimused*
Laiendatud sõidujaotur	–	2 (kohaldatakse mõõdetud heitkoguste suhtes ainult ajal, mil kehtib üks käesolevas veerus sätestatud tingimustest)
Ümbritseva õhu temperatuur	–7 kuni 35 °C	–10 kuni –7 °C või 35 kuni 45 °C
Suurim kõrgus	1 600 m	1 600–1 800 m
Pukseerimine / aerodünaamilised täiendused	Ei ole lubatud	Lubatud vastavalt tootja spetsifikatsioonidele ja kuni reguleeritud kiiruseni.
Sõiduki kasulik koormus	10 % või rohkem	Alla 10 %

Lisaseade	Võimalik vastavalt tavakasutusele	–
Sisepõletusmootori koormuse suurendamine külmkäivitusel	Ükskõik milline	
Sõidu koosseis	Vastavalt tavakasutusele	–
Minimaalne läbisõit	5 000 km, kui TPMLM < 16 t 10 000 km, kui TPMLM > 16 t	3 000 ja 5 000 km vahel, kui TPMLM < 16 t 3 000 ja 10 000 km vahel, kui TPMLM > 16 t
<i>N₂O</i>		
<i>HCHO</i>		
<i>PN₁₀</i>		
* Kui sõidukit käitatakse väljaspool neid tingimusi, kasutatakse sama heitestrateegiat, välja arvatud juhul, kui on olemas tehniline põhjus, mille tüübikinnitusasutus on heaks kiitnud.		
¹ <i>Katsemenetluses on järjepidevad ja laiendab ainult määruses (EL) 595/2009 sätestatud katsemenetlust.</i>		

Muudatusettepanek 166

Ettepanek võtta vastu määrus III lisa – Tabel 3

<i>Komisjoni ettepanek</i>	
<i>Tingimused kütuseaurude heite piirnormidele vastavuse katsetamiseks mis tahes turul saadaoleva kütuse ja määrdeainega sõiduki tootja väljastatud spetsifikatsioonide piires</i>	
	<i>Katsetingimused</i>
<i>Kütuseaurude SHED-katse¹</i>	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Kogu sõiduki või üksikute osade kuumtöötlemine (valikuline)</i> • <i>Sõiduki filtri katseseisundisse viimine ja kütuse tankimine ning sõiduki ettevalmistav sõit</i> • <i>Sõidutemperatuur ja kuumseiskamise katse 25 ja 38 °C (tüübikinnituse puhul 38 °C)</i> • <i>48 h ööpäevane katse</i>
<i>Tankimisel eralduva heite katse</i>	<i>Sõiduki katseseisundisse viimine</i> <ul style="list-style-type: none"> • <i>Kütuse tühjendamine ja täitmine 40 % ulatuses</i> • <i>6 h min seiskamine 20–30 °C juures</i>

	<ul style="list-style-type: none"> • <i>ettevalmistav sõit</i> <i>Filtri katseseisundisse viimine</i> • <i>Kütuse tühjendamine ja täitmine 40 % ulatuses</i> • <i>12–36 h seiskamine</i> • <i>Filtri täitmine süsivesinikaurudega kuni 2 g murdepunktini 40 g/h 50 % butaani/N₂ juures.</i> • <i>Heitgaasikatse: WLTP (heitkoguste registreerimine)</i> • <i>0–1 h seiskamine 20–30 °C juures</i> • <i>Filtri tühjendamise sõit temperatuuril 20–30 °C</i> <i>Tankimine</i> • <i>Filtri(te) lahtiühendamine</i> • <i>Paagi tühjendamine ja täitmine 10 % ulatuses</i> • <i>6–24 h seiskamine 27 °C juures</i> • <i>Filtrite taasühendamine</i> • <i>Kütuse väljastamine kiirusel 38 l/min kuni automaatse seiskamiseni. Kui tühjendatud on < 85 % paagi kogumahust, jätkata automaatset tankimist, kuni väljastatud kütust on ≥ 85 %. Ametiasutused võivad kasutada 15 l/min</i> • <i>Väljastatava kütuse temperatuur: 19 °C</i>
<hr style="width: 25%; margin-left: 0;"/>	
¹ <i>SHED: Suletud ruum kütuseaurude möötmiseks</i>	
<i>Muudatusettepanek</i>	
<i>välja jäetud</i>	

Muudatusettepanek 167

Ettepanek võtta vastu määrus

IV lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
<i>Sõidukite, mootorite ja saastekontrollisüsteemide kasutamisega</i>			
Sõidukite,	M ₁ , N ₁ ja M ₂	N ₂ , N ₃ < 16 t, M ₃ <	N ₃ > 16 t, M ₃ > 7,5 t

mootorite ja varu- saastetõrjeseadmete kasutusiga		7,5 t:	
Peamine kasutusiga	Kuni 160 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	300 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	700 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem
Täiendav kasutusiga	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 200 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 375 000 km	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 875 000 km:
<i>Muudatusettepanek</i>			
Sõidukite, mootorite ja saastekontrollisüsteemide kasutusiga			
Sõidukite, mootorite ja varu- saastetõrjeseadmete kasutusiga	M_1, N_1 ja M_2	$N_2, N_3 < 16$ t, $M_3 <$ 7,5 t:	$N_3 > 16$ t, $M_3 > 7,5$ t
Peamine kasutusiga	Kuni 160 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	300 000 km või 8 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	700 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem
Täiendav kasutusiga	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 240 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 375 000 km või 10 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem	Pärast peamist kasutusiga ja kuni 875 000 km või 15 aastat olenevalt sellest, kumb saabub varem

Muudatusettepanek 168

Ettepanek võtta vastu määrus

IV lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
Kohaldatavad vastupidavuse kordajad 1. lisa kohaste heite piirnormide korrigeerimiseks sõidukite, mootorite ja varu-saastetõrjeseadmete katsetamisel täiendava kasutusea jooksul			
Vastupidavuse kordajad	M_1, N_1 ja M_2	$N_2, N_3 < 16$ t, $M_3 <$ 7,5 t:	$N_3 > 16$ t, $M_3 > 7,5$ t
Vastupidavuse kordaja täiendava kasutusea jaoks	1,2 gaasiliste saasteainete heite puhul		

<i>Muudatusettepanek</i>			
<i>(Ei puuduta eestikeelset versiooni.)</i>			

Muudatusettepanek 169

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – Tabel 1

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
<i>M₁- ja N₁-kategooria sõidukite katsenõuete ja tunnistuste kohaldamine sõidukitootjate puhul</i>			
<i>Katsenõuded</i>	<i>Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel</i>	<i>Toodangu vastavuse katsed</i>	<i>Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed</i>
<i>Gaasilised saasteained ja tahkete osakeste arv maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused)</i>	<i>Nõutav tõendamiskatse kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus, ning vastavusdeklaratsioon kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Valikuline⁶</i>
<i>Gaasilised saasteained, PM ja PN tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste tsüklites laboris ja CO₂ heide, kütusekulu (OBFCM), elektrienergia tarbimine ja elektrisõiduki sõiduulatus (aku tööaeg) (WLTP 23 °C juures)</i>	<i>Nõutav, kui kõiki saasteaineid ei saa maanteel mõõta</i>	<i>Nõutav</i>	<i>Nõutav, kui kõiki saasteaineid ei saa maanteel mõõta</i>
<i>CO₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimine</i>	<i>Tunnistus⁶</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Valikuline⁶</i>

(WLTP 14 °C juures)			
Karteri heide	<i>Tunnistus selle kohta, et paigaldatud on kinnine karterisüsteem või suunamine summutitorusse⁶</i>	Nõutav	Valikuline ⁶
Kütuseaurude SHED-katse	Nõutav	Nõutav	Valikuline ⁶
Tankimisel eralduv heide	Nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	<i>Tunnistus</i>	Ei ole nõutav	<i>Ei ole nõutav</i>
Madala temperatuuriga laboratoorne katse heitkoguste ja vahemiku määramiseks	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardadiagnostikaseade	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Nõutav
Mootori võimsus	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Kohanduvad juhtimisseadmed (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<hr/>			
⁶ Tüübikinnitusasutus võib nõuda katse tegemist.			
<i>Muudatusettepanek</i>			
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite katsenõuete ja tunnistuste kohaldamine sõidukitootjate puhul			
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusesel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained ja tahkete osakeste arv	Nõutav tõendamiskatse kõigi	Ei ole nõutav	Valikuline ²⁰

maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused)	kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus, ning vastavusdeklaratsioon kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta		
Gaasilised saasteained, PM ja PN tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste tsüklites laboris ja CO ₂ heide, kütusekulu (OBFCM), elektrienergia tarbimine ja elektrisõiduki sõiduulatus (aku tööaeg) (WLTP 23 °C juures)	Nõutav, kui kõiki saasteaineid ei saa maanteel mõõta	Nõutav	Nõutav, kui kõiki saasteaineid ei saa maanteel mõõta
CO ₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimine (WLTP 14 °C juures)	Tunnistus ⁶	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Karteri heide	Nõutav	Nõutav	Valikuline ⁶
Kütuseaurude SHED-katse	Nõutav	Nõutav	Valikuline ⁶
Tankimisel eralduv heide	Nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline
Madala temperatuuriga laboratoorne katse heitkoguste ja vahemiku määramiseks	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardadiagnostikaseade	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Nõutav
Mootori võimsus	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Kohanduvad juhtimisseadmed (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<hr/>			

⁶ Tüübikinnitusasutus võib nõuda katse tegemist.

Muudatusettepanek 170

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – Tabel 2

<i>Komisjoni ettepanek</i>						
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnituseel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitusasutuse andmiseks	Tüübikinnitusasutus	Tüübikinnitusasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Gaasilised saasteained ja tahkete osakeste arvmaanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused)	Nõutav tõendamiskatse kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus, ning vastavusdeklaratsioon kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta	Ei ole nõutav	Nõutav 5 % tüübikinnituse saanud sõidukitüüpide puhul aastas	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Gaasilised saasteained, PM ja PN tegelik liikluses	Nõutav	Auditid või vabatahtlik katsetamine	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline

tekkivate heitkoguste tsüklites laboris ja CO ₂ heide, kütusekulu (OBFCM), elektrienergia tarbimine ja elektrisõiduki sõiduulatus (aku tööaeg) (WLTP 23 °C juures)		ne				
CO ₂ ümbritseva õhu temperatuuri korrigeerimine (WLTP 14 °C juures)	Tunnistus ⁶	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Karteri heide	Tunnistus selle kohta, et paigaldatud on kinnine karterisüsteem või suunamine summutitorusse ⁶	Auditid või vabatahtlik katsetamine	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Kütuseaurude SHED-katse	Nõutav	Auditid või vabatahtlik katsetamine	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Tankimisel eralduv heide	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Madala temperatuur	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline

iga laboratoorne katse heitkoguste ja sõiduulatuse määramiseks						
Pardadiagnostikaseade	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseireseadmed	Tõendamine + tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Mootori võimsus	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Kohanduva juhtimiseseadmed (vajaduse korral)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Geotarastuste tehnoloogiad (vajaduse korral)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
<i>Muudatusettepanek</i>						
M ₁ - ja N ₁ -kategooria sõidukite katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusele	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnituse andmiseks	Kolmanda isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmanda isikud ja komisjon
Gaasilised saasteained ja tahkete osakeste arv	Nõutav tõendamiskäituste kütuste	Ei ole nõutav	Nõutav 5 % tüübikinnituse	Valikuline	Nõutav	Valikuline

maanteekats etes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused)	puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus , ning vastavusdekl aratsioon kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavat e sõidukitüüpi de kohta		saanud sõidukit üüpide puhul aastas			
Gaasilised saasteained, PM ja PN tegelikus liikluses tekkivate heitkoguste tsüklites laboris ja CO ₂ heide, kütusekulu (OBFCM), elektrienergi a tarbimine ja elektrisõidu ki sõiduulatus (aku tööaeg) (WLTP 23 °C juures)	Nõutav	Auditid või vabatahtli k katsetami ne	Valikuli ne	Valikuline	Valikuline	Valikuline
CO ₂ ümbritseva õhu temperatuur i korrektsioon (WLTP 14 °C juures)	Tunnistus ⁶	Ei ole nõutav	Valikuli ne	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Karteri heide	Tunnistus selle kohta, et	Auditid või vabatahtli	Valikuli ne	Valikuline	Valikuline	Valikuline

	paigaldatud on kinnine karterisüsteem või suunamine summutitorusse ⁶	k katsetamine				
Kütuseaurude SHED-katse	Nõutav	Auditid või vabatahtlik katsetamine	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Tankimisel eralduv heide	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Madala temperatuuriga laboratoorne katse heitkoguste ja sõiduulatuse määramiseks	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardadiagnostikaseade	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseireseadmed	Tõendamine + tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Mootori võimsus	Nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
välja jäetud						
välja jäetud						

Muudatusettepanek 171

Ettepanek võtta vastu määrus V lisa – Tabel 3

<i>Komisjoni ettepanek</i>			
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategoria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsete, deklaratsioonide ja muude nõuete kohaldamine tootjate puhul			
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul ning madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta	Toodangu vastavus teostatud ainult mootori tasandil	Iga kahe aasta tagant nõutav katse sõidukil mis tahes kütusega, mis tahes sõidukikategoorias ja mis tahes kasuliku koormusega kõikide mootoritüüpide puhul
Sõiduki CO ₂ ja kütuse-/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine	VECTO litsents	Osade jaoks	<i>Ei ole nõutav</i>
Haagiste energiatõhusus	VECTO litsents	Osade jaoks	Ei ole nõutav
Kontrollimenetlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Ei ole nõutav
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpikonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed	Tõendamine + tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav

(OBM-tüüpkonna tasand)			
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
<i>Kohanduvad juhtimisseadmed (vajaduse korral)</i>	<i>Tunnistus</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>
<i>Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)</i>	<i>Tunnistus ja tõendamine</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>
<i>Muudatusettepanek</i>			
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsete, deklaratsioonide ja muude nõuete kohaldamine tootjate puhul			
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul ning madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüpide kohta	Toodangu vastavus teostatud ainult mootori tasandil	Iga kahe aasta tagant nõutav katse sõidukil mis tahes kütusega, mis tahes sõidukikategoorias ja mis tahes kasuliku koormusega kõikide mootoritüüpide puhul
Sõiduki CO ₂ ja kütuse-/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine	VECTO litsents	Osade jaoks	Valikuline

Haagiste energiatõhusus	VECTO litsents	Osade jaoks	Ei ole nõutav
Kontrollimenetlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Ei ole nõutav
Karteri heide	Kontrollida suletud karterisüsteemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline ⁶
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Nõutav
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav
välja jäetud			
välja jäetud			

⁶ Tüübikinnitusasutus võib nõuda katse tegemist.			

Muudatusettepanek 172

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – Tabel 4

<i>Komisjoni ettepanek</i>						
<i>M₂-, M₃-, N₂- ja N₃-kategooria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul</i>						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitusasutus tüübikinnit	Tüübikinnitusasutus	Tüübikinnitusasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon

	use andmiseks					
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul + madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüptide kohta	(vt mootorile esitatavad nõuded)	Nõutav kord aastas piisava arvu sõidukitüüptide puhul, mis kasutavad mis tahes kütust, ja mis tahes sõidukikategoorial, mis on hõlmatud heitealase tüübikinnitusuga	Valikuline	Nõutav/valikuline	Valikuline
Sõiduki CO ₂ heite, kütusekulu/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine	VECTO litsentsi väljandmine	Osade jaoks	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	Valikuline	Valikuline
Haagiste energiatõhusus	VECTO litsentsi väljandmine	Osade jaoks	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Kontrollimen	Ei ole	Nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline

etlus	nõutav					
Karteri heide	Kontrollid a suletud karterisüst eemi paigaldamist või suunamist summutitorusse	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Pardadiagnostikaseadmed (OBD-tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseireseadmed (OBM-tüüpkonna tasand)	Tunnistus ja tõendamine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Rikkumisvastane, turvalisus ja küberturvalisus	Tunnistus ja dokumenteerimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
<i>Kohanduvad juhtimisseadmed (vajaduse korral)</i>	<i>Tunnistus</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Valikuline</i>	<i>Valikuline</i>
<i>Geotarastustehnoloogiad (vajaduse korral)</i>	<i>Tunnistus ja tõendamine</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Ei ole nõutav</i>	<i>Nõutav</i>	<i>Valikuline</i>
<i>Muudatusettepanek</i>						
M ₂ -, M ₃ -, N ₂ - ja N ₃ -kategooria sõidukite tüübikinnituse ja laienduste katsenõuete ja deklaratsioonide kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						

Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed	Turujärelevalve käigus tehtavad katsed		
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitustasutus tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnitustasutus	Tüübikinnitustasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelev alveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Gaasilised saasteained, PM ja PN maanteekatsetes (tegelikus liikluses tekkivad heitkogused) iga kütuse ja kohaldatavate sõidukikategooriate (M ₂ , M ₃ , N ₂ ja N ₃) puhul + madala koormuse katse (kui see on kohaldatav)	Nõutavad tõendamiskatsed kõigi kütuste puhul, mille kohta on antud tüübikinnitus sõidukitüübi kaupa, ning vastavustunnistus kõigi kütuste, kõigi kasulike koormuste ja kõigi kohaldatavate sõidukitüüptide kohta	(vt mootorile esitatavad nõuded)	Nõutav kord aastas piisava arvu sõidukitüüptide puhul, mis kasutavad mis tahes kütust, ja mis tahes sõidukikategoorial, mis on hõlmatud heitealase tüübikinnitusega	Valikuline	Nõutav/valikuline	Valikuline
Sõiduki CO ₂ heite, kütusekulu/energiatarbimise, CO ₂ nullheitega	VECTO litsentsi väljandmine	Osade jaoks	<i>Valikuline</i>	<i>Valikuline</i>	Valikuline	Valikuline

sõiduulatuse / elektrisõiduki sõiduulatuse määramine						
Haagiste energiatõhus us	VECTO litsentsi välja andmine	Osade jaoks	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline
Kontrollimen etlus	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Karteri heide	Kontrollid a suletud karterisüst eemi paigaldami st või suunamist summutito russe	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Heite püsimine	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Aku tööaeg	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Valikuline	Valikuline
Pardadiagnos tikaseadmed (OBD- tüüpkonna tasand)	Tunnistus	Ei ole nõutav	Valikuline	Valikuline	Nõutav	Valikuline
Pardaseiresea dmed (OBM- tüüpkonna tasand)	Tunnistus ja tõendam ine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
Rikkumisvast ane, turvalisus ja küberturvalis us	Tunnistus ja dokumente erimine	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Ei ole nõutav	Nõutav	Valikuline
välja jäetud						
välja jäetud						

Muudatusettepanek 173

Ettepanek võtta vastu määrus

V lisa – Tabel 10

<i>Komisjoni ettepanek</i>						
Pidurisüsteemide tüübikinnituse katsenõuete kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitusasutus tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnitusasutus	Tüübikinnitusasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Pidurisüsteemi heitekatse WLTP pidurdustsüklis	Nõutav	Audit või vabatahtlik katsetamine	<i>Nõutav/valikuline</i>		<i>Valikuline/valikuline</i>	
<i>Muudatusettepanek</i>						
Pidurisüsteemide tüübikinnituse katsenõuete kohaldamine liikmesriikide ja tunnustatud kolmandate isikute/komisjoni puhul						
Katsenõuded	Katsed ja nõuded esialgsel heitealasel tüübikinnitusel	Toodangu vastavuse katsed	Kasutusel olevate sõidukite nõuetele vastavuse katsed		Turujärelevalve käigus tehtavad katsed	
Asjaomane osaleja	Tüübikinnitusasutus tüübikinnituse andmiseks	Tüübikinnitusasutus	Tüübikinnitusasutus	Kolmandad isikud ja komisjon	Turujärelevalveasutused	Kolmandad isikud ja komisjon
Pidurisüsteemi	Nõutav	Audit	<i>Nõutav</i>	<i>Valikuline</i>	<i>Nõutav</i>	

emi heitekatse WLTP pidurdusts üklis		või vabatahtl ik katsetam ine		<i>e</i>		
--	--	---	--	----------	--	--

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Mootorsõidukite ja mootorite ning selliste sõidukite jaoks ette nähtud süsteemide, osade ja eraldi seadmestike tüübikinnitus seoses nende heite ja akude tööajaga (Euro 7) ning määruste (EÜ) nr 715/2007 ja (EÜ) nr 595/2009 kehtetuks tunnistamine
Viited	COM(2022)0586 – C9-0375/2022 – 2022/0365(COD)
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	Keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjon 15.12.2022
Arvamuse esitajad istungil teada andmise kuupäev	Transpordi- ja turismikomisjon 15.12.2022
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Marian-Jean Marinescu 9.1.2023
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	24.5.2023
Vastuvõtmise kuupäev	19.7.2023
Lõpphääletuse tulemus	+: 27 –: 14 0: 3
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Magdalena Adamowicz, Izaskun Bilbao Barandica, Karolin Braunsberger-Reinhold, Marco Campomenosi, Ciarán Cuffe, Jakob G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Gheorghe Falcă, Carlo Fidanza, Mario Furore, Jens Gieseke, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Jan-Christoph Oetjen, Rovana Plumb, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Barbara Thaler, István Ujhelyi, Achille Variati, Petar Vitanov, Lucia Vuolo
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Sara Cerdas, Josianne Cutajar, Michael Gahler, Maria Grapini, Georg Mayer, Ljudmila Novak, Annalisa Tardino
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Patricia Chagnon, Lena Düpont, Svenja Hahn, Denis Nesci, Christine Schneider, Veronika Vrecionová

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

27	+
ECR	Carlo Fidanza, Denis Nesci, Veronika Vrecionová
ID	Marco Campomenosi, Annalisa Tardino
PPE	Magdalena Adamowicz, Karolin Braunsberger-Reinhold, Lena Düpont, Gheorghe Falcă, Michael Gahler, Jens Gieseke, Benoît Lutgen, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Christine Schneider, Barbara Thaler, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Svenja Hahn, Elsi Katainen, Jan-Christoph Oetjen, Dominique Riquet
S&D	Maria Grapini, Rovana Plumb, István Ujhelyi
The Left	Kateřina Konečná

14	-
ID	Patricia Chagnon, Georg Mayer
Renew	Bergur Løkke Rasmussen
S&D	Sara Cerdas, Josianne Cutajar, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Jakop G. Dalunde, Karima Delli, Anna Deparnay-Grunenberg, Tilly Metz

3	0
NI	Mario Furore
Renew	Caroline Nagtegaal
S&D	Bogusław Liberadzki

Kasutatud tähised:

+ : poolt

– : vastu

0 : erapooletu